

UNIwersYTET GDAŃSKI

KOMPETENCJE JĘZYKOWE ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH A OCZEKIWANIA PRACODAWCÓW - RAPORT

— Studenci szkół wyższych

— Absolwenci szkół wyższych

— Pracodawcy

OPRACOWANIE : dr Tomasz Czuba
[Wydział Ekonomiczny UG]

Sopot, 20.04.2018

Spis treści

strona	
5	Wprowadzenie
6-7	Wnioski z badania
8-13	Informacje o badaniu
14-52	Kompetencje językowe w opinii studentów i absolwentów
15	Znajomość języków obcych – rozpoczęcie studiów
16-17	Znajomość języków obcych – rozpoczęcie studiów (w zależności od uczelni) – język angielski
18-19	Znajomość języków obcych – rozpoczęcie studiów (w zależności od uczelni) – język niemiecki
20-21	Znajomość języków obcych – rozpoczęcie studiów (w zależności od uczelni) – język francuski
22-23	Znajomość języków obcych – rozpoczęcie studiów (w zależności od uczelni) – język rosyjski
24	Lektoraty języków obcych – w trakcie studiów
25	Jaki język w ramach lektoratu na studiach – absolwenci
26	Znajomość języków obcych – ukończenie studiów
27	Znajomość języków obcych – obecna znajomość
28	Źródło zdobywania kompetencji językowych
29-33	Źródło zdobywania kompetencji językowych w zależności od uczelni

Spis treści

strona	
34	Czy własne kompetencje językowe są wystarczające do zdobycia satysfakcjonującej pracy w wyuczonym zawodzie
35-36	Waga przywiązywana do znajomości języków obcych
35	Wpływ znajomości języków obcych na karierę
37-38	Ważność lektoratów w porównaniu do innych przedmiotów na studiach
39-40	Lektorat z drugiego języka obcego na studiach
41-42	Optymalna liczba godzin lektoratów na studiach
43-44	Optymalna liczebność grup w procesie nauczania
43	Ważność znajomości drugiego języka obcego na rynku pracy
45-46	Zamiar kontynuacji nauki języka po studiach
45	Przygotowanie absolwentów - kompetencje językowe
47	Najważniejsze umiejętności językowe w życiu zawodowym
48-49	Posiadanie certyfikatu językowego
50	Posiadany certyfikat językowy z danego języka obcego
50	Znaczenie certyfikatu w procesie rekrutacji
51	Niewystarczające kompetencje językowe w procesie rekrutacji

Spis treści

strona	
51	Potrzeba podnoszenia kompetencji językowych po podjęciu pracy
52	Na co należy położyć nacisk przy nauczaniu języków obcych w ramach lektoratów akademickich
53-62	Kompetencje językowe w opinii pracodawców
54	Język, którego znajomość jest niezbędnym wymogiem dla pracowników z wykształceniem wyższym
55	Drugi język, którego znajomość jest istotnym wymogiem dla pracowników z wykształceniem wyższym
56	Wymaganie przez pracodawców znajomości trzeciego języka obcego
57	Sposób opisu wymagań w zakresie języka obcego w procesie rekrutacji
58	Weryfikacja znajomości języków obcych u pracowników w procesie rekrutacji
59	Weryfikacja znajomości języków obcych u pracowników (poza procesem rekrutacji)
60	Najważniejsze umiejętności językowe
61	Niespełnienie wymogów odnośnie stopnia znajomości języka obcego
62	Skłonność do nawiązania współpracy z uczelnią wyższą w ramach tworzenia programu lektoratów akademickich

Wprowadzenie

Niniejszy raport prezentuje wyniki badania zrealizowanego na zlecenie Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Gdańskiego (CJO UG) w okresie od października 2017 do marca 2018 roku. Respondentami w badaniu były 3 osobne segmenty:

- 1 – studenci [w badanym okresie uczący się języków obcych]
- 2 – absolwenci [uczący się języków obcych podczas swoich studiów w przeszłości]
- 3 – pracodawcy [z Pomorza, zatrudniający pracowników ze znajomością języków obcych]

Do każdego z segmentów skierowany był inny kwestionariusz (z wybranymi elementami wspólnymi) opracowany przez zespół CJO UG w składzie: Jolanta Kaufhold, Monika Gawin, Joanna Chmielewska, Alina Swebocka, Piotr Andrzejewski.

Korekta kwestionariuszy, organizacja badania, analiza danych oraz raport wykonany został przez Tomasza Czubę.

Wnioski z badania

Studenci rozpoczynają studia w zdecydowanej większości ze znajomością (na różnym poziomie) języka angielskiego – nie zna tego języka 2% studentów, swój poziom na B2 lub wyższy ocenia ponad 55% badanych. Jednocześnie na lektoraty na poziomie B2 i wyższym uczęszcza podczas studiów 66% badanych; absolwenci deklarują jego znajomość (B2 i wyższa) na poziomie 68% po studiach i na poziomie 77% obecnie. Zwraca również uwagę niski poziom znajomości języków (A1-B1) wśród rozpoczynających studia.

Drugi popularny język to język niemiecki – naukę tego języka w momencie rozpoczęcia studiów zarzuca jednak 77% badanych spośród znających (na różnym poziomie) ten język (w momencie rozpoczynania studiów niemiecki zna na różnym poziomie 66% studentów, podczas studiów uczy się tego języka tylko 15% studentów. Zatem 51% znających ten język nie kontynuuje jego nauki, co w odniesieniu do wszystkich studentów znających ten język daje wartość 77%).

Lektoraty językowe to główne źródło zdobywania kompetencji językowych.

Ponad 70% studentów przywiązuje bardzo dużą lub dużą wagę do znajomości języków obcych. Ponad 70% absolwentów uważa, że znajomość języków obcych ma wpływ na karierę zawodową.

Wnioski z badania

Perspektywa bycia absolwentem zmienia postrzeganie ważności lektoratów w porównaniu do innych przedmiotów na studiach.

Drugi lektorat z perspektywy absolwenta staje się ważniejszy niż z perspektywy studenta, podobnie jak liczba godzin lektoratów.

Najważniejsze umiejętności językowe (w opinii studentów i absolwentów) to udział w rozmowie i wypowiedź ustna.

Ponad 98% pracodawców wymaga znajomości języka angielskiego na poziomie co najmniej B1. Znajomości drugiego języka obcego wymaga 40% pracodawców (poziom co najmniej A2), a trzeciego niecałe 5% pracodawców.

75% pracodawców weryfikuje znajomość języka obcego.

Najważniejsza umiejętność językowa z punktu widzenia pracodawcy to obsługa klienta (65%), z punktu widzenia absolwenta to rozmowy telefoniczne (53%).

Metodologia badania

Metodologia badania

Wielkość próby i obszar badania:

Studenci: n=7132

Absolwenci: n=717

Pracodawcy: n=327

Termin realizacji badania:

październik 2017-marzec 2018

Metoda badania:

CAWI

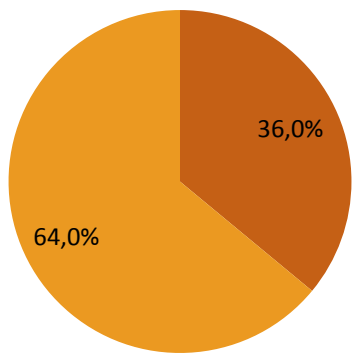
Obszar badania:

Polska północna (województwa północne)

Charakterystyka próby

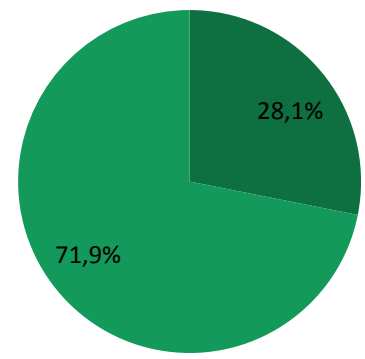
Studenci [n=7132]

- mężczyzna
- kobieta

[płeć]

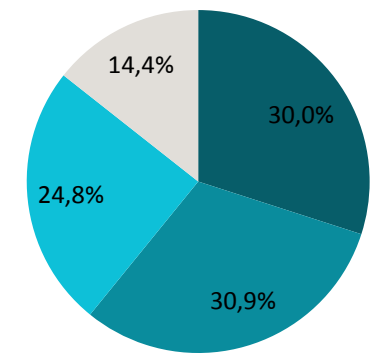
Absolwenci [n=717]

- mężczyzna
- kobieta

[płeć]

Pracodawcy [n=327]

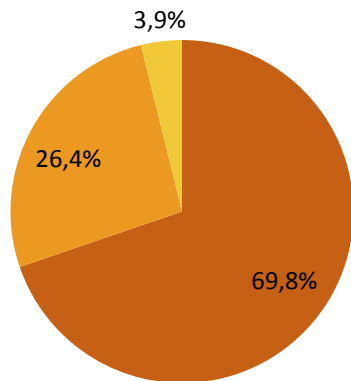

- do 9 osób
- 10-49 osób
- 50-249 osób
- ponad 249 osób

[wielkość zatrudnienia]₁₀

Charakterystyka próby

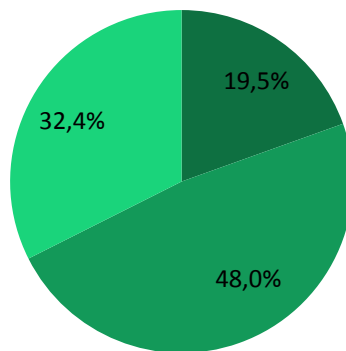
Studenci [n=7132]

- do 21 lat
- 22-25 lat
- powyżej 25 lat

[wiek]

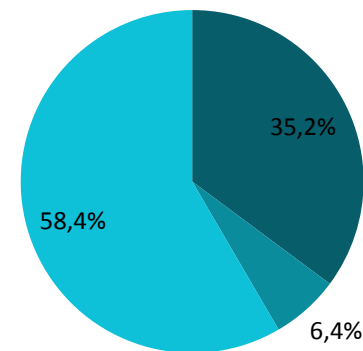
Absolwenci [n=717]

- do 25 lat
- 26-35 lat
- powyżej 35 lat

[wiek]

Pracodawcy [n=327]

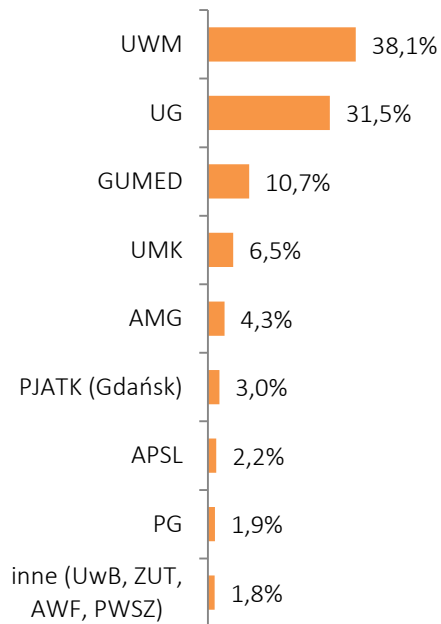

- tylko rynek krajowy
- tylko rynek międzynarodowy
- rynek krajowy i międzynarodowy

[zasięg działalności]

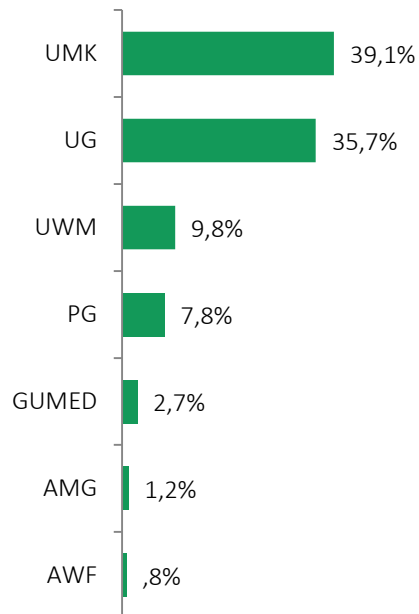
Charakterystyka próby

Studenci [n=7132]

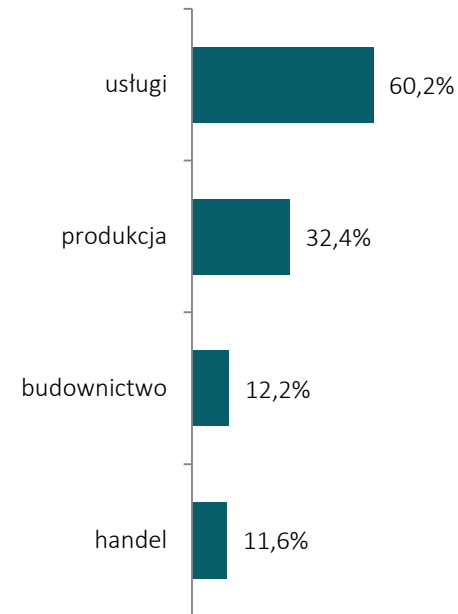
[uczelnia]

Absolwenci [n=717]

[uczelnia]

Pracodawcy [n=327]

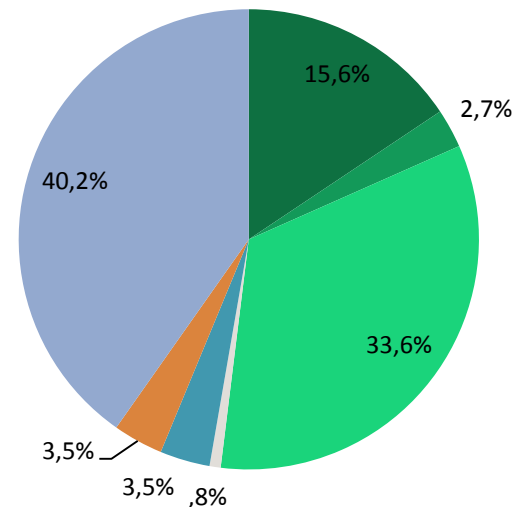

[branża]

Charakterystyka próby

Absolwenci [n=717]

- I stopnia stacjonarne [dienne]
- I stopnia niestacjonarne [zaoczne]
- II stopnia stacjonarne [dienne] (po stacjonarnych [dziennych] I stopnia)
- II stopnia stacjonarne [dienne] (po niestacjonarnych [zaocznych] I stopnia)
- II stopnia niestacjonarne [zaoczne] (po stacjonarnych [dziennych] I stopnia)
- II stopnia niestacjonarne [zaoczne] (po niestacjonarnych [zaocznych] I stopnia)
- jednolite studia magisterskie

[tryb ukończonych studiów]

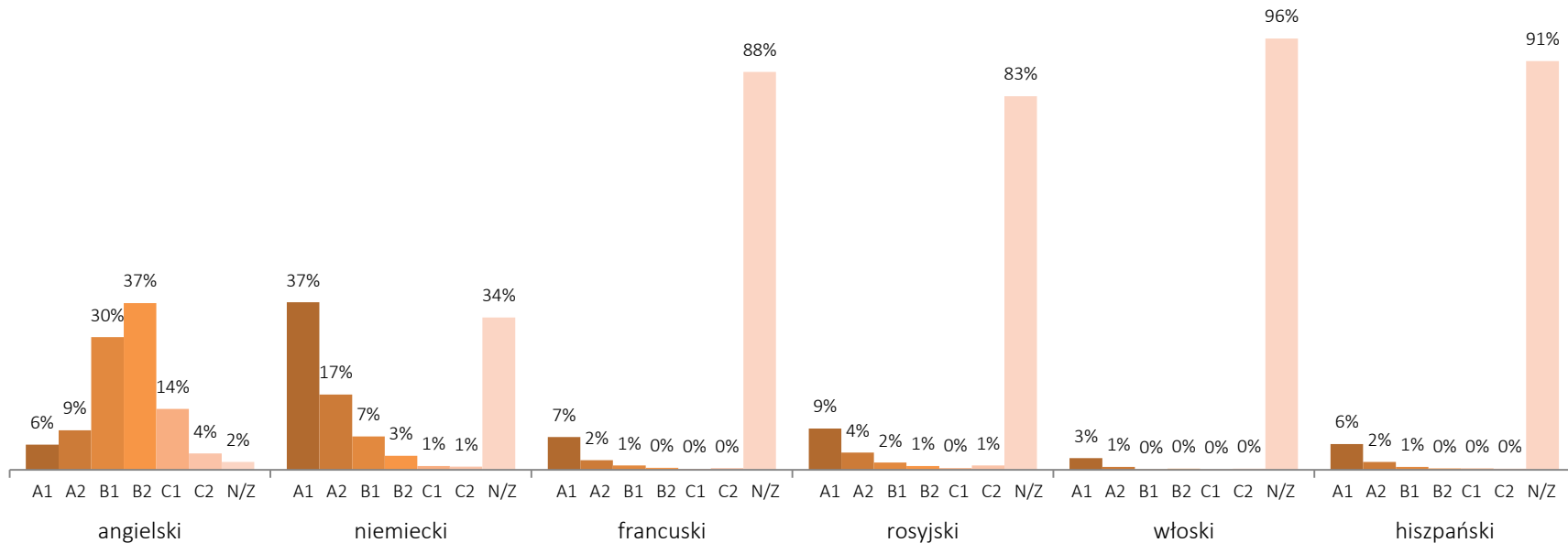
Kompetencje językowe w opinii badanych

Studenci

Absolwenci

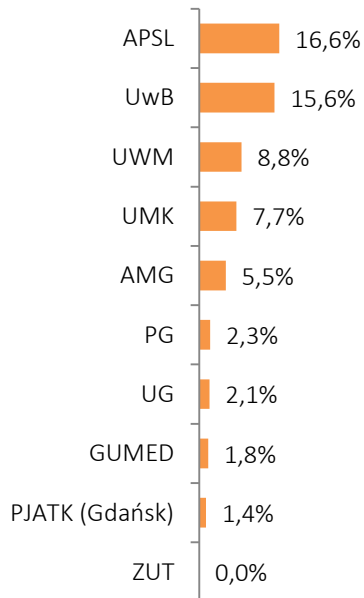
Znajomość języków obcych - rozpoczęcie studiów

Studenci [n=7132]

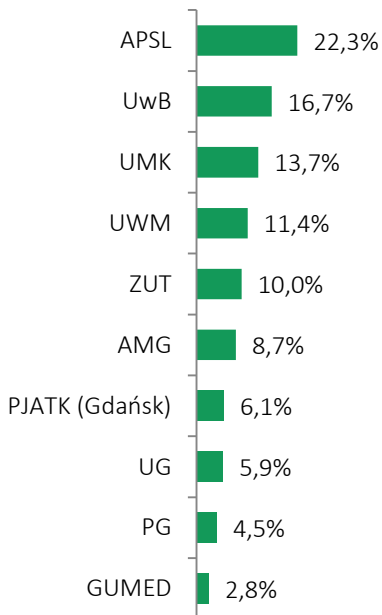
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK ANGIELSKI

Znajomość angielskiego na poziomie
A1 zadeklarowało 6% studentów

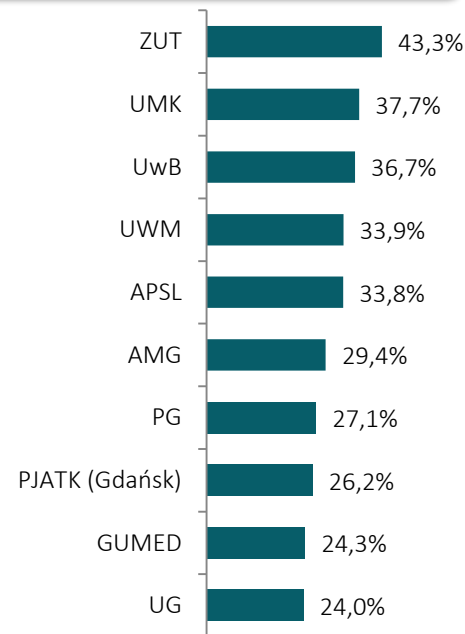
[poziom A1]

Znajomość angielskiego na poziomie
A2 zadeklarowało 9% studentów

[poziom A2]

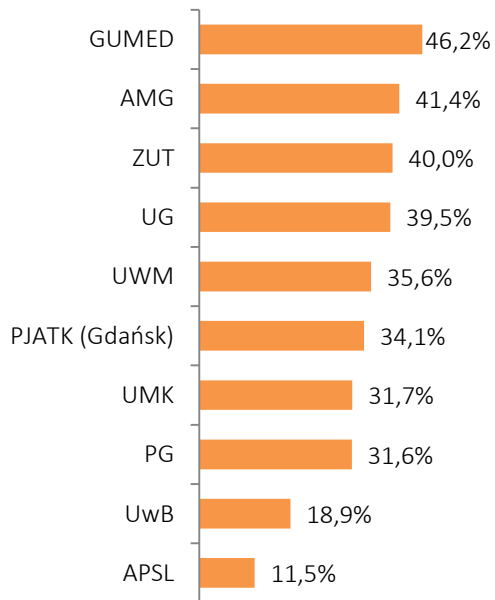
Znajomość angielskiego na poziomie
B1 zadeklarowało 30% studentów

[poziom B1]

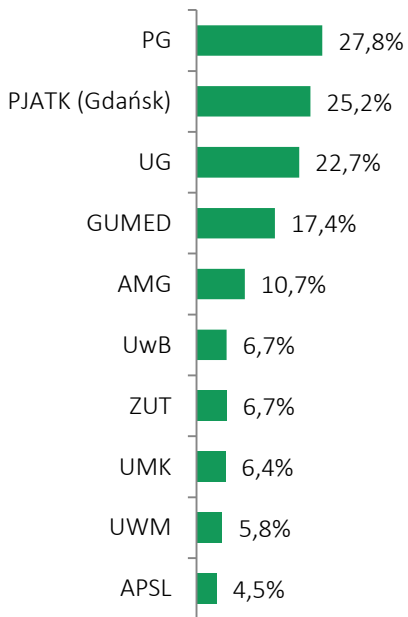
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK ANGIELSKI

Znajomość angielskiego na poziomie B2 zadeklarowało 37% studentów

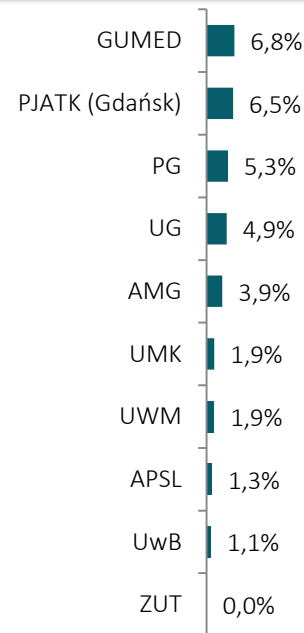
[poziom B2]

Znajomość angielskiego na poziomie C1 zadeklarowało 14% studentów

[poziom C1]

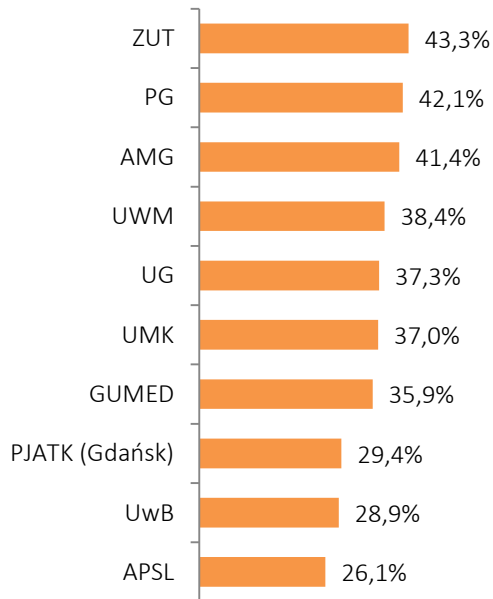
Znajomość angielskiego na poziomie C2 zadeklarowało 4% studentów

[poziom C2]

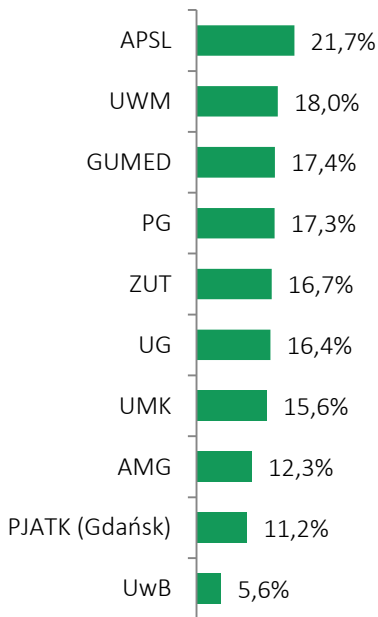
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK NIEMIECKI

Znajomość niemieckiego na poziomie
A1 zadeklarowało 37% studentów

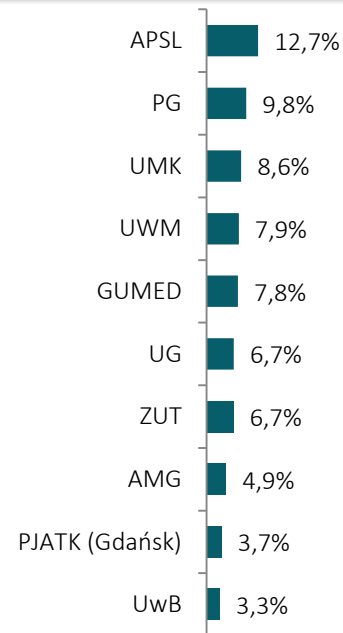
[poziom A1]

Znajomość niemieckiego na poziomie
A2 zadeklarowało 17% studentów

[poziom A2]

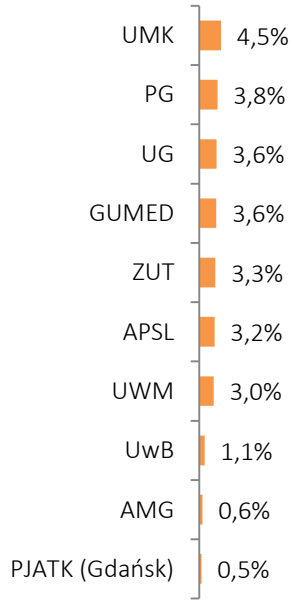
Znajomość niemieckiego na poziomie
B1 zadeklarowało 7% studentów

[poziom B1]

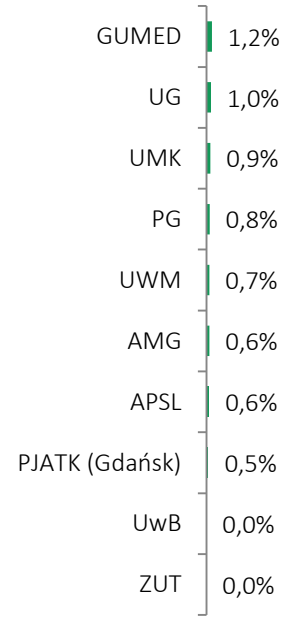
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK NIEMIECKI

Znajomość niemieckiego na poziomie B2 zadeklarowało 3% studentów

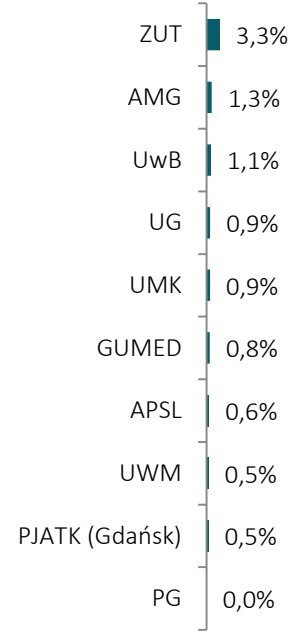
[poziom B2]

Znajomość niemieckiego na poziomie C1 zadeklarował 1% studentów

[poziom C1]

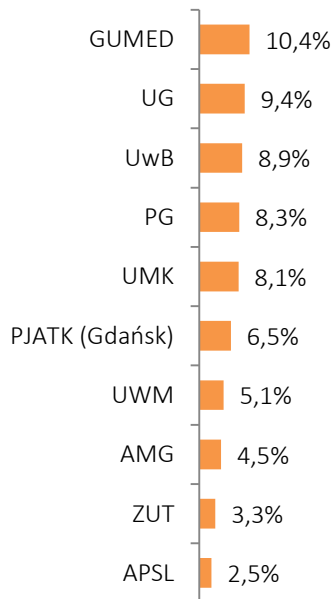
Znajomość niemieckiego na poziomie C2 zadeklarował 1% studentów

[poziom C2]

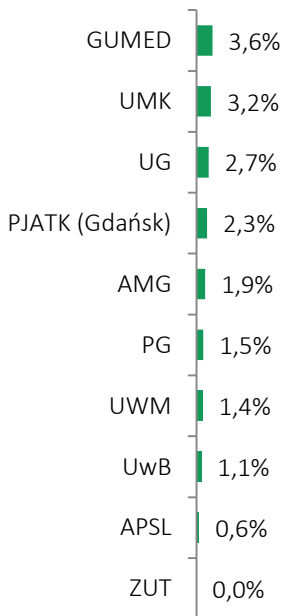
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK FRANCUSKI

Znajomość francuskiego na poziomie
A1 zadeklarowało 7% studentów

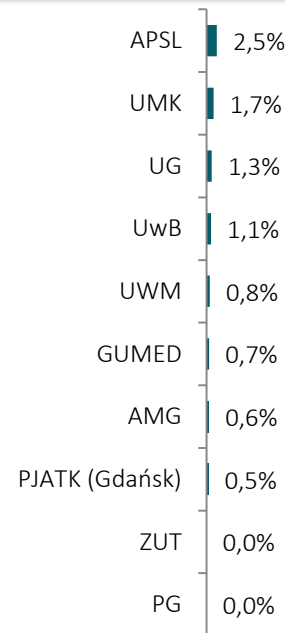
[poziom A1]

Znajomość francuskiego na poziomie
A2 zadeklarowało 2% studentów

[poziom A2]

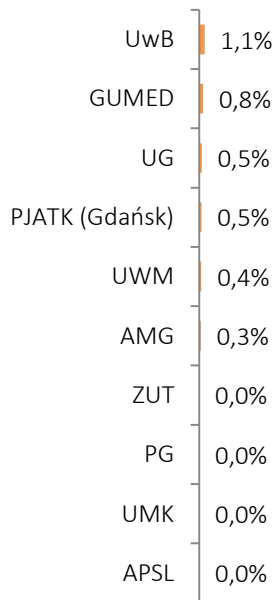
Znajomość francuskiego na poziomie
B1 zadeklarował 1% studentów

[poziom B1]

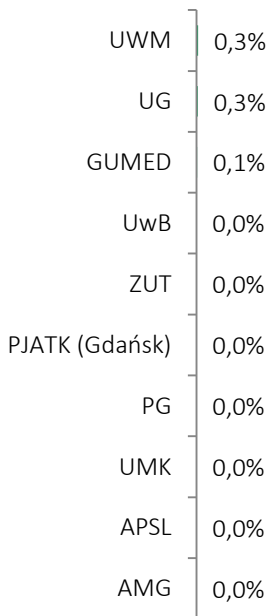
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK FRANCUSKI

Znajomość francuskiego na poziomie B2 zadeklarowało 0,5% studentów

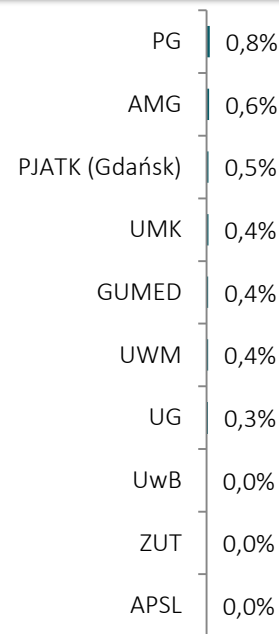
[poziom B2]

Znajomość francuskiego na poziomie C1 zadeklarowało 0,2% studentów

[poziom C1]

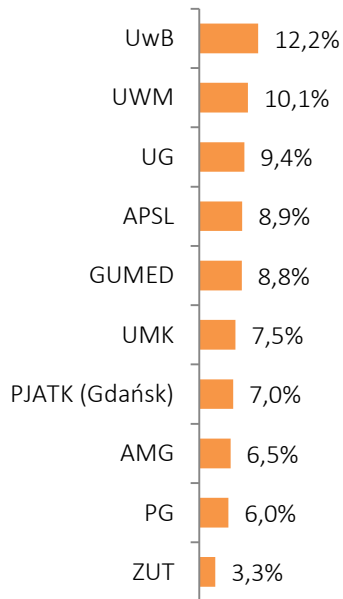
Znajomość francuskiego na poziomie C2 zadeklarował 0,4% studentów

[poziom C2]

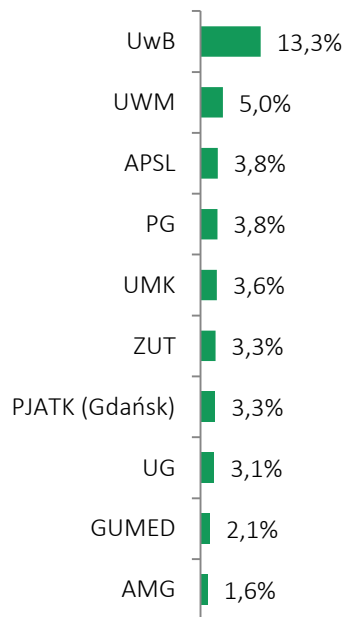
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK ROSYJSKI

Znajomość rosyjskiego na poziomie
A1 zadeklarowało 9% studentów

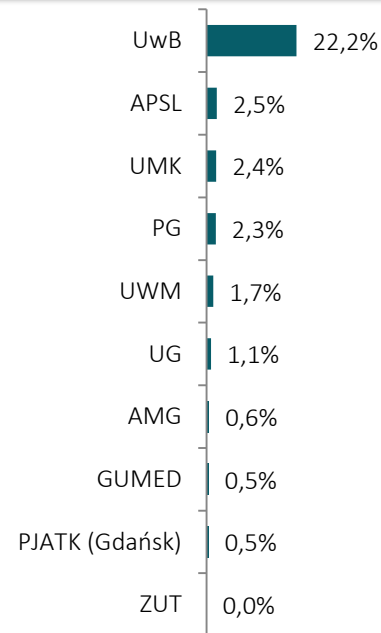
[poziom A1]

Znajomość rosyjskiego na poziomie
A2 zadeklarowało 4% studentów

[poziom A2]

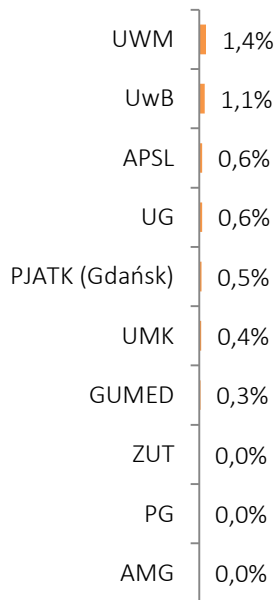
Znajomość rosyjskiego na poziomie
B1 zadeklarował 2% studentów

[poziom B1]

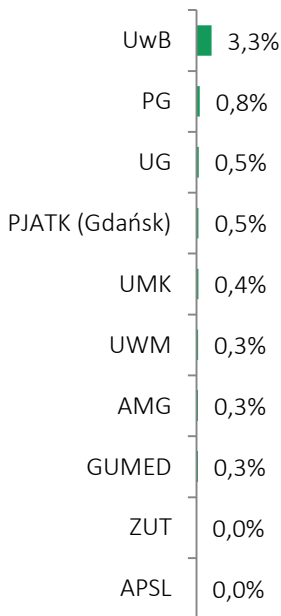
Znajomość języków obcych - rozpoczynanie studiów (w zależności od uczelni) – JĘZYK ROSYJSKI

Znajomość rosyjskiego na poziomie
B2 zadeklarowało 0,8% studentów

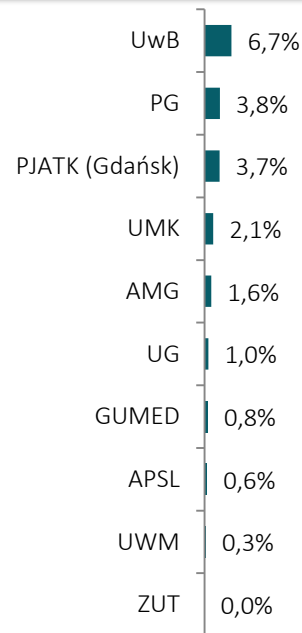
[poziom B2]

Znajomość rosyjskiego na poziomie
C1 zadeklarowało 0,4% studentów

[poziom C1]

Znajomość rosyjskiego na poziomie
C2 zadeklarował 1% studentów

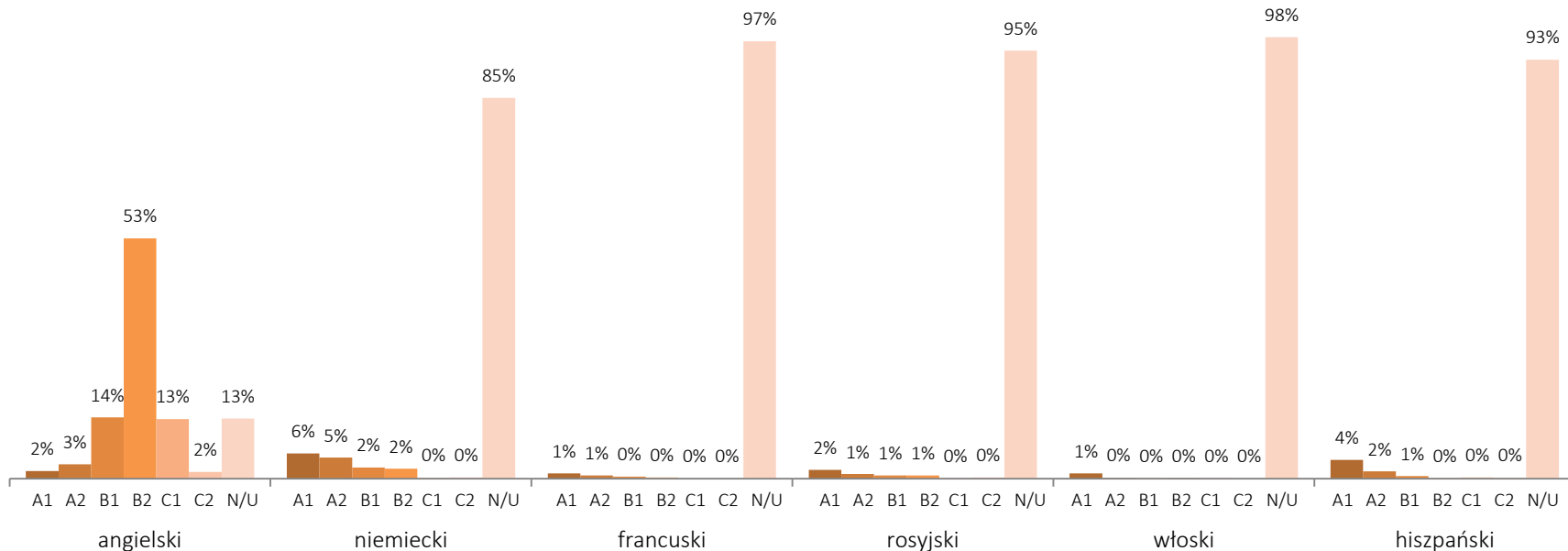

[poziom C2]

Lektoraty języków obcych – w trakcie studiów

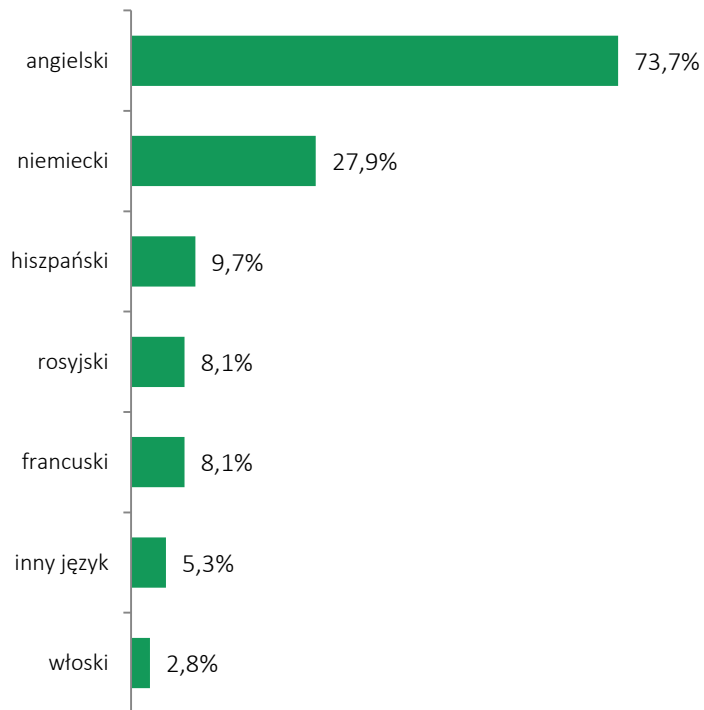
Studenci [n=7132]

**W trakcie studiów (zgodnie z deklaracjami studentów)
53% spośród nich zna angielski na poziomie B2,
14% na poziomie B1 i 13% na poziomie C1.**

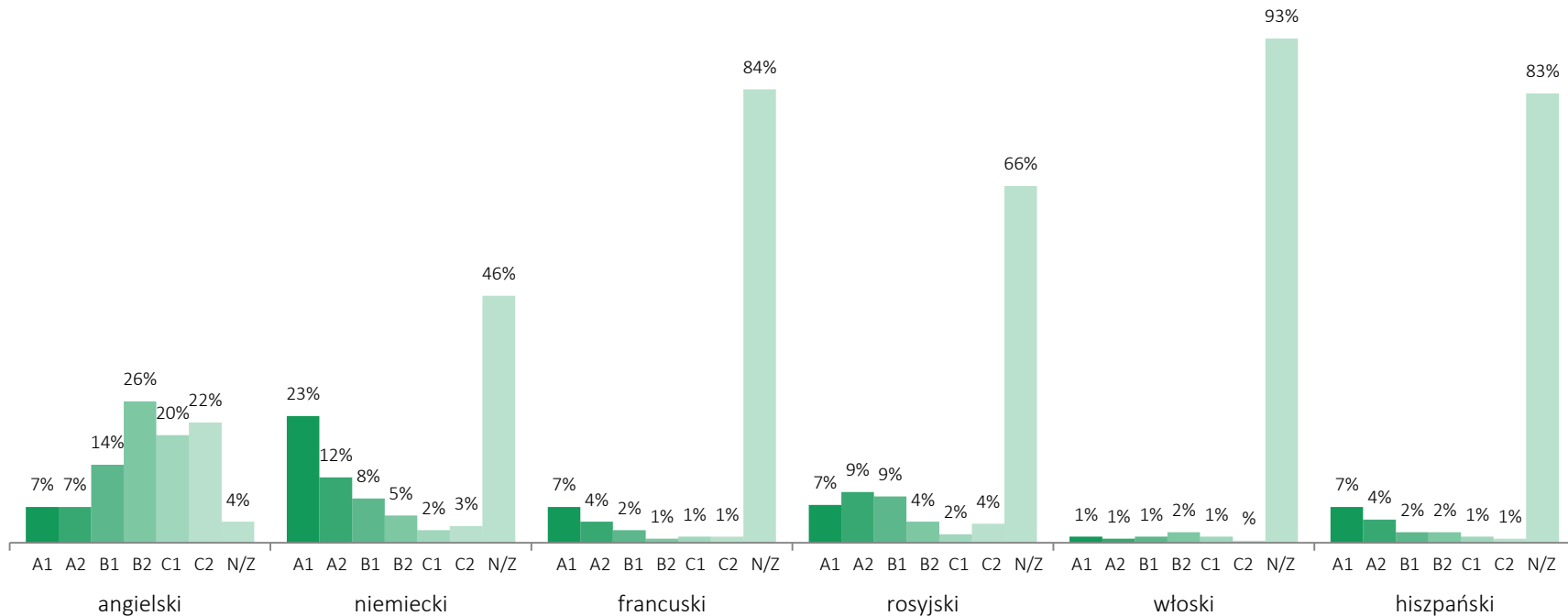
Który język w ramach lektoratu na studiach:

Absolwenci [n=717]

Znajomość języków obcych – ukończenie studiów

Absolwenci [n=717]

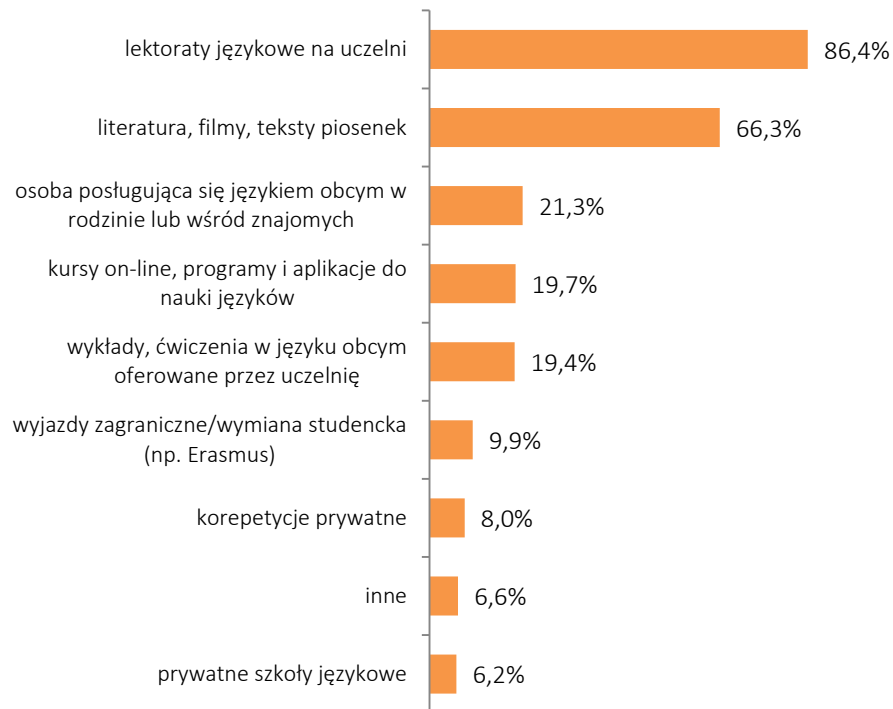
Znajomość języków obcych – obecna znajomość

Absolwenci [n=717]

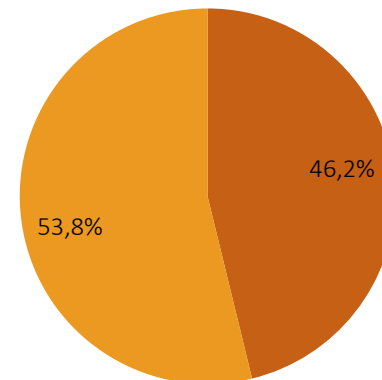

Źródło zdobywania kompetencji językowych

Studenci [n=7132]

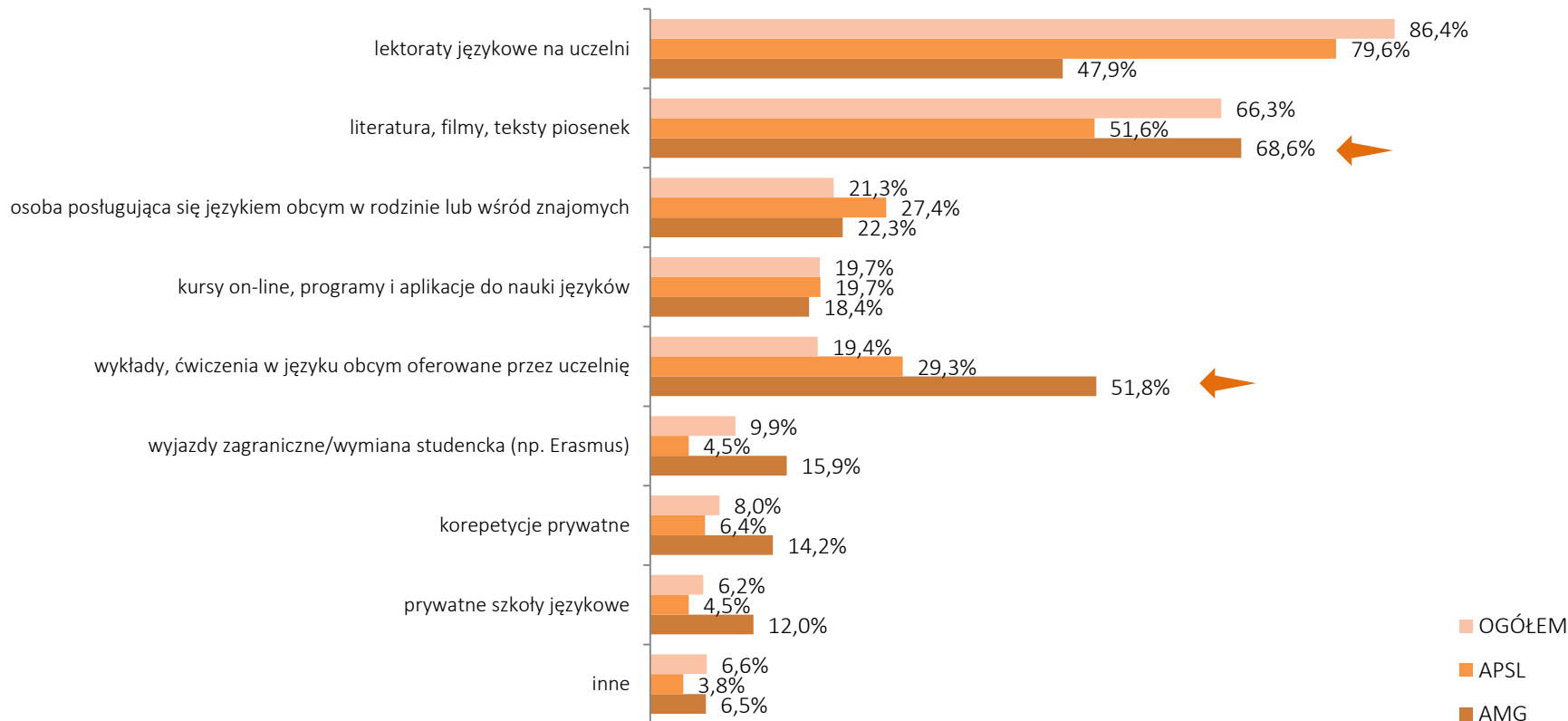

Lektoraty językowe na uczelni to podstawowe źródło zdobywania kompetencji językowych na uczelni zadeklarowane przez 86% studentów.

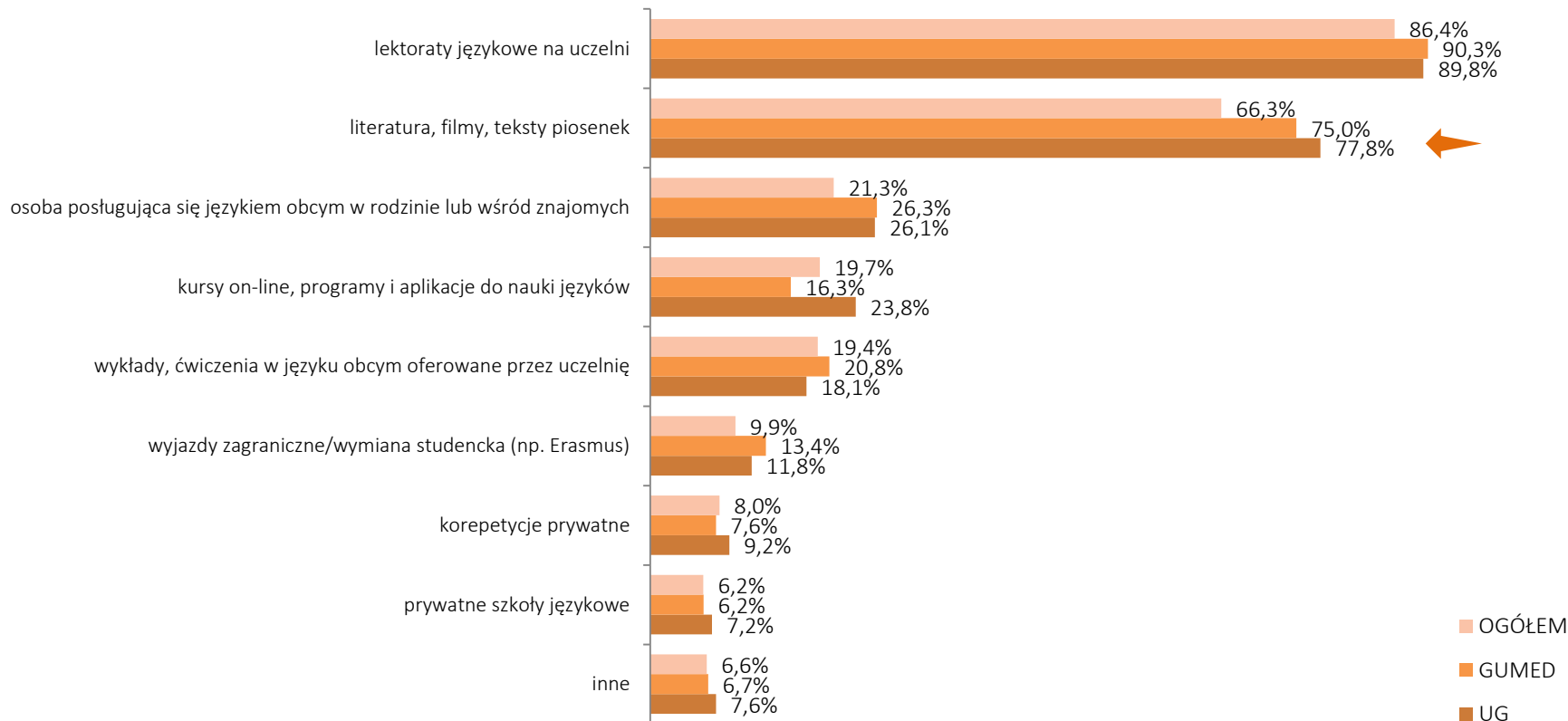

- moje kompetencje językowe są wystarczające do zdobycia satysfakcjonującej pracy w wyuczonym zawodzie
- nie

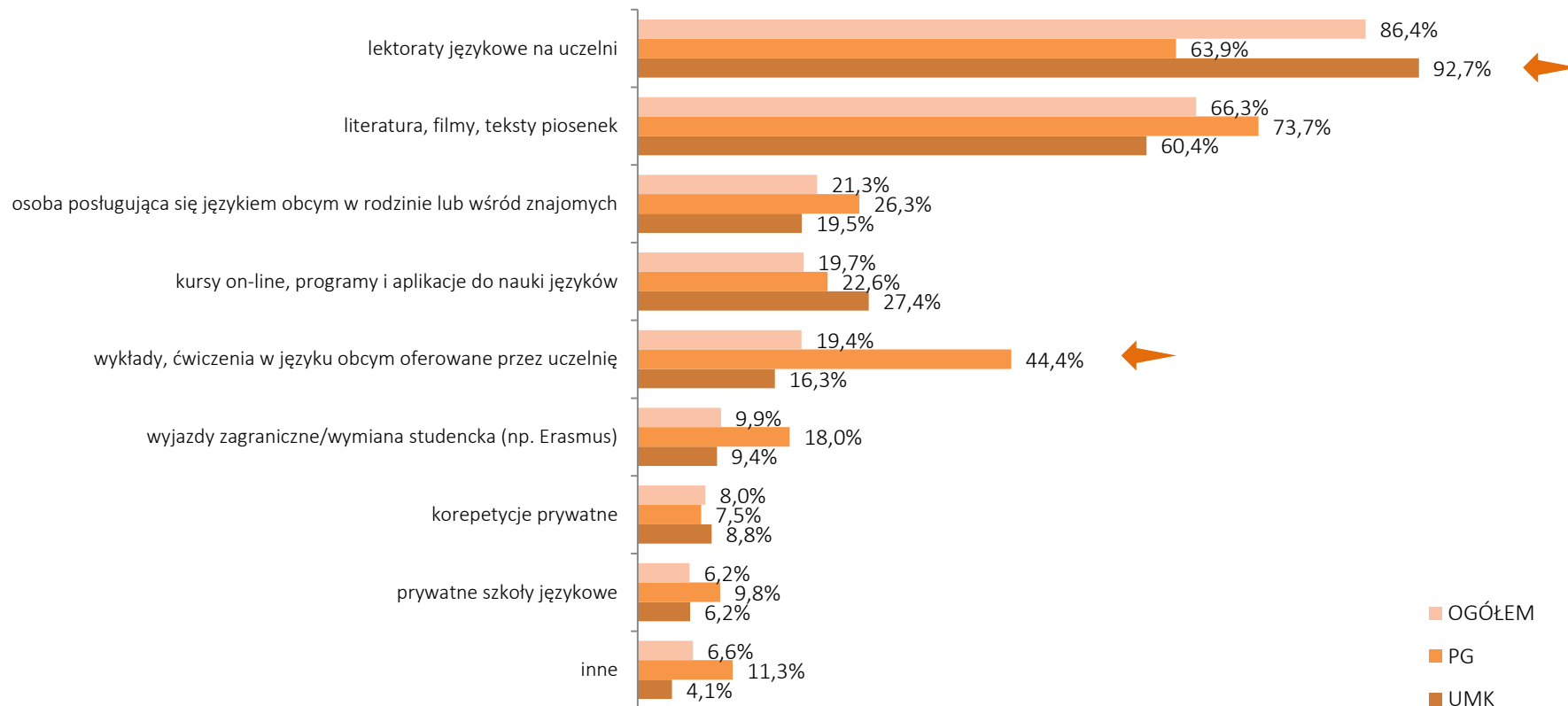
Źródło zdobywania kompetencji językowych w zależności od uczelni (I)

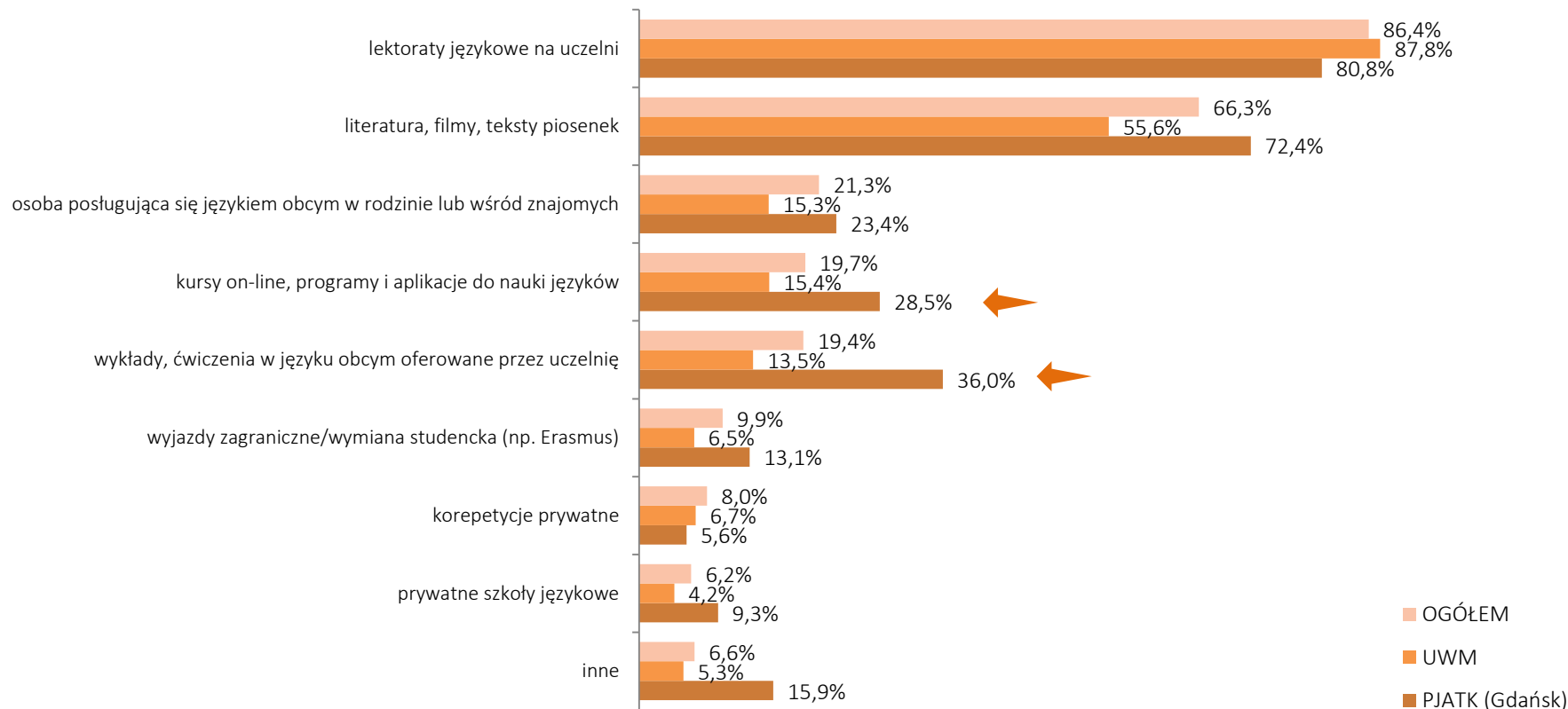
Źródło zdobywania kompetencji językowych w zależności od uczelni (II)

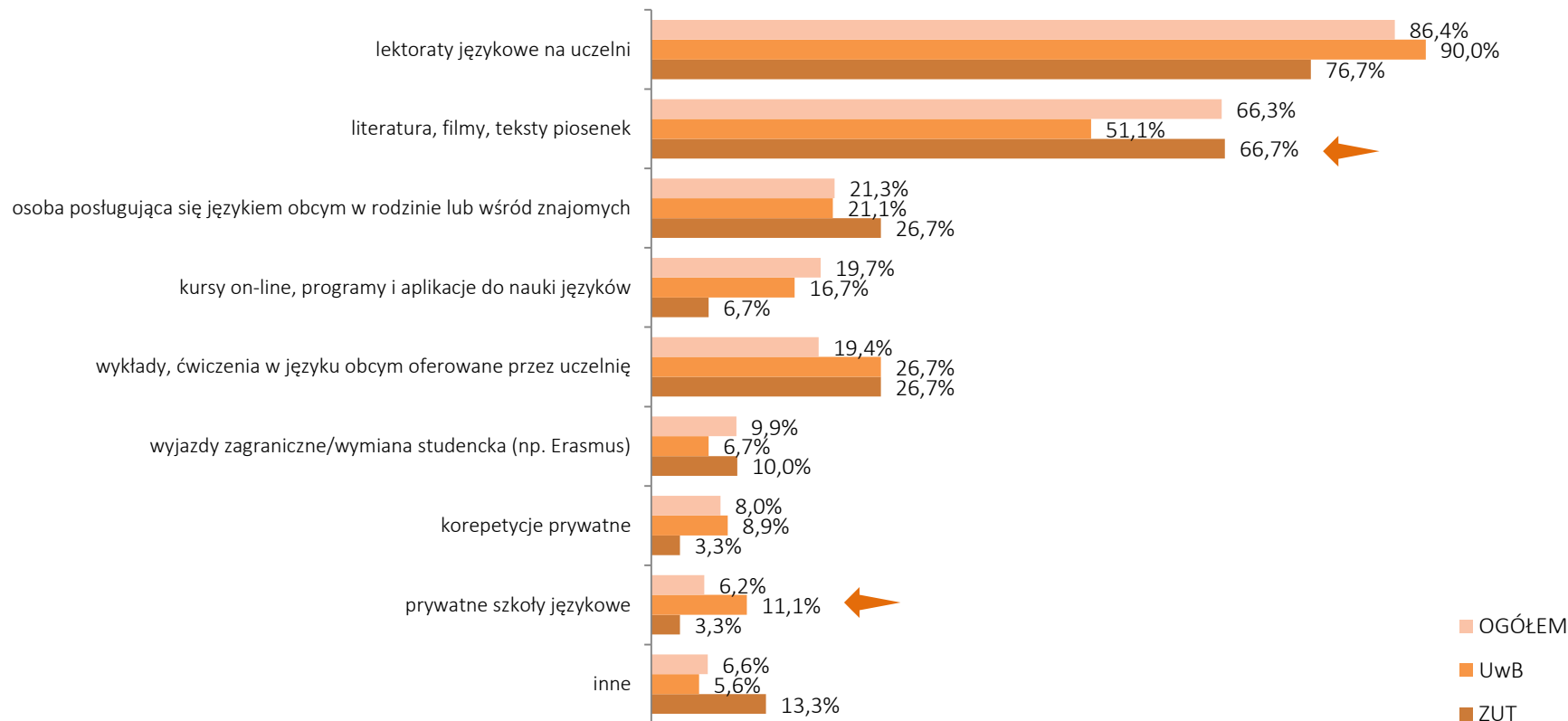
Źródło zdobywania kompetencji językowych w zależności od uczelni (III)

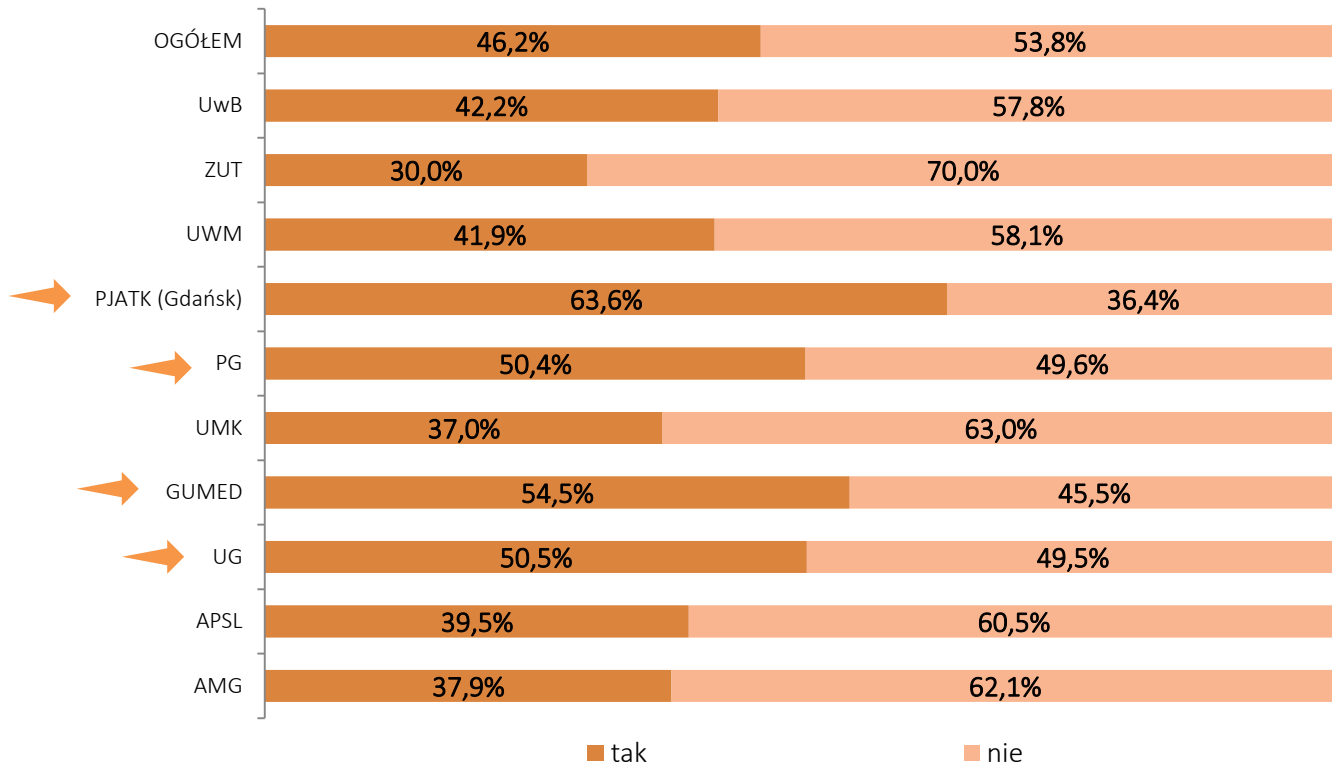
Źródło zdobywania kompetencji językowych w zależności od uczelni (IV)

Źródło zdobywania kompetencji językowych w zależności od uczelni (V)

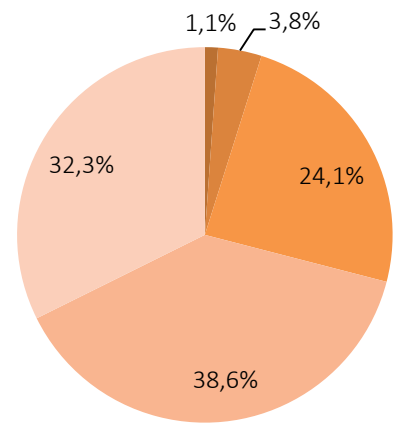

Czy własne kompetencje językowe są wystarczające do zdobycia satysfakcjonującej pracy w wyuczonym zawodzie

Waga przywiązywana do znajomości języków obcych

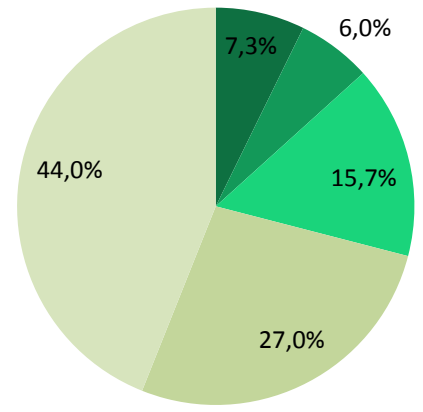
Studenci [n=7132]

- 1 - żadna
- 2
- 3
- 4
- 5 - bardzo duża

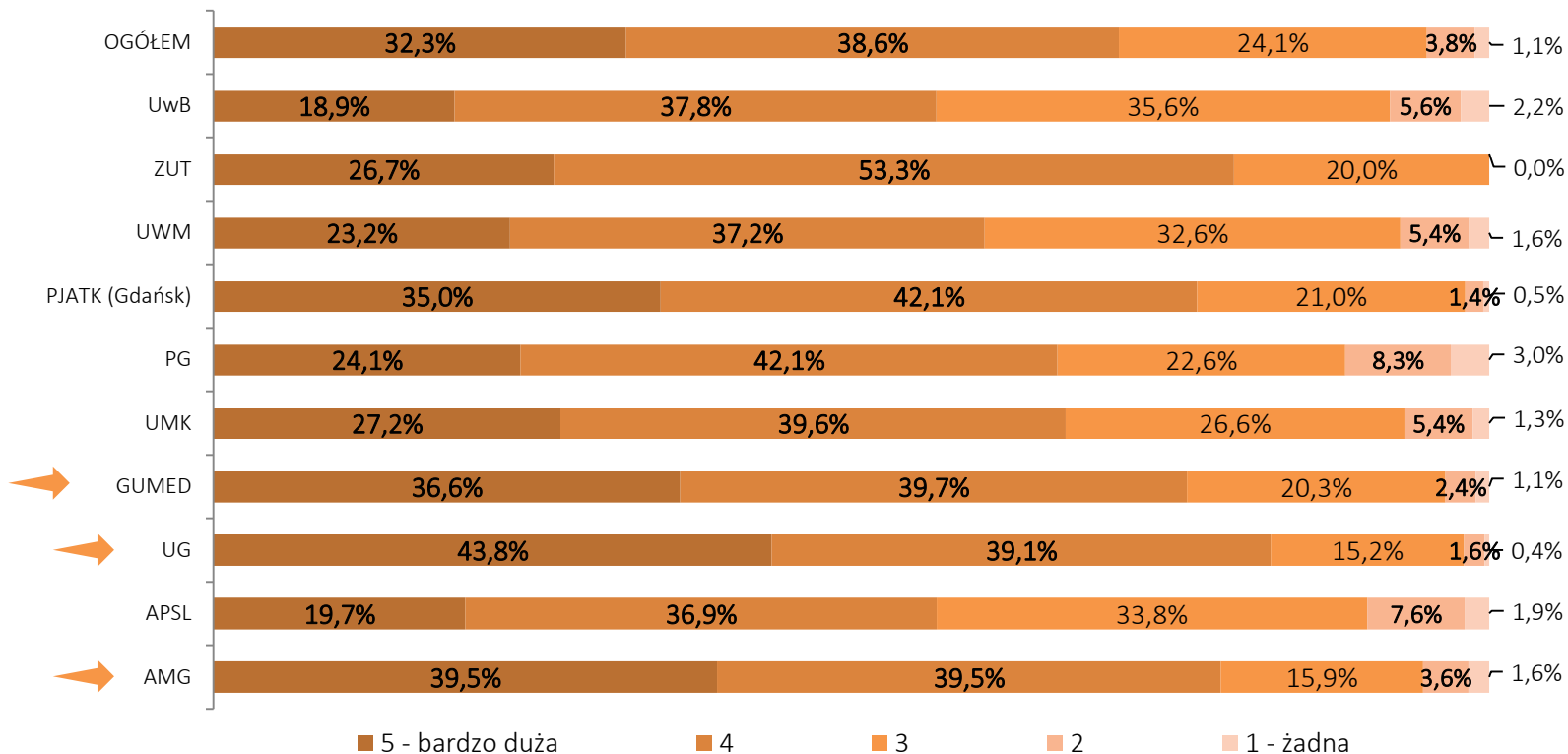
Wpływ znajomości języków obcych na karierę

Absolwenci [n=717]

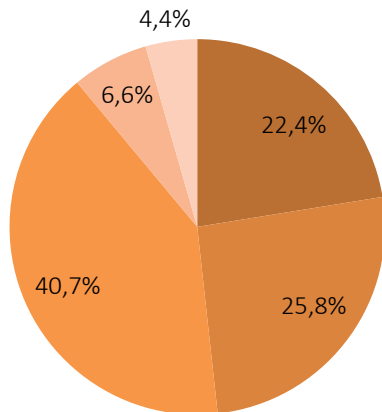
- 1 - ocena minimalna
- 2
- 3
- 4
- 5 - ocena maksymalna

Waga przywiązywana do znajomości języków obcych

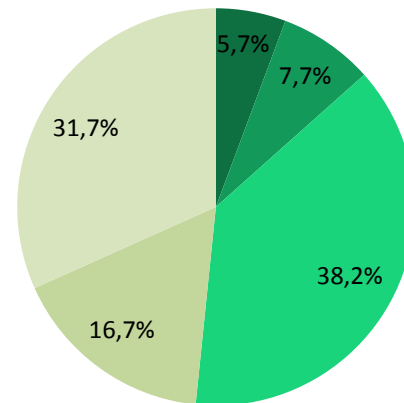
Ważność lektoratów w porównaniu do innych przedmiotów na studiach

Studenci [n=7132]

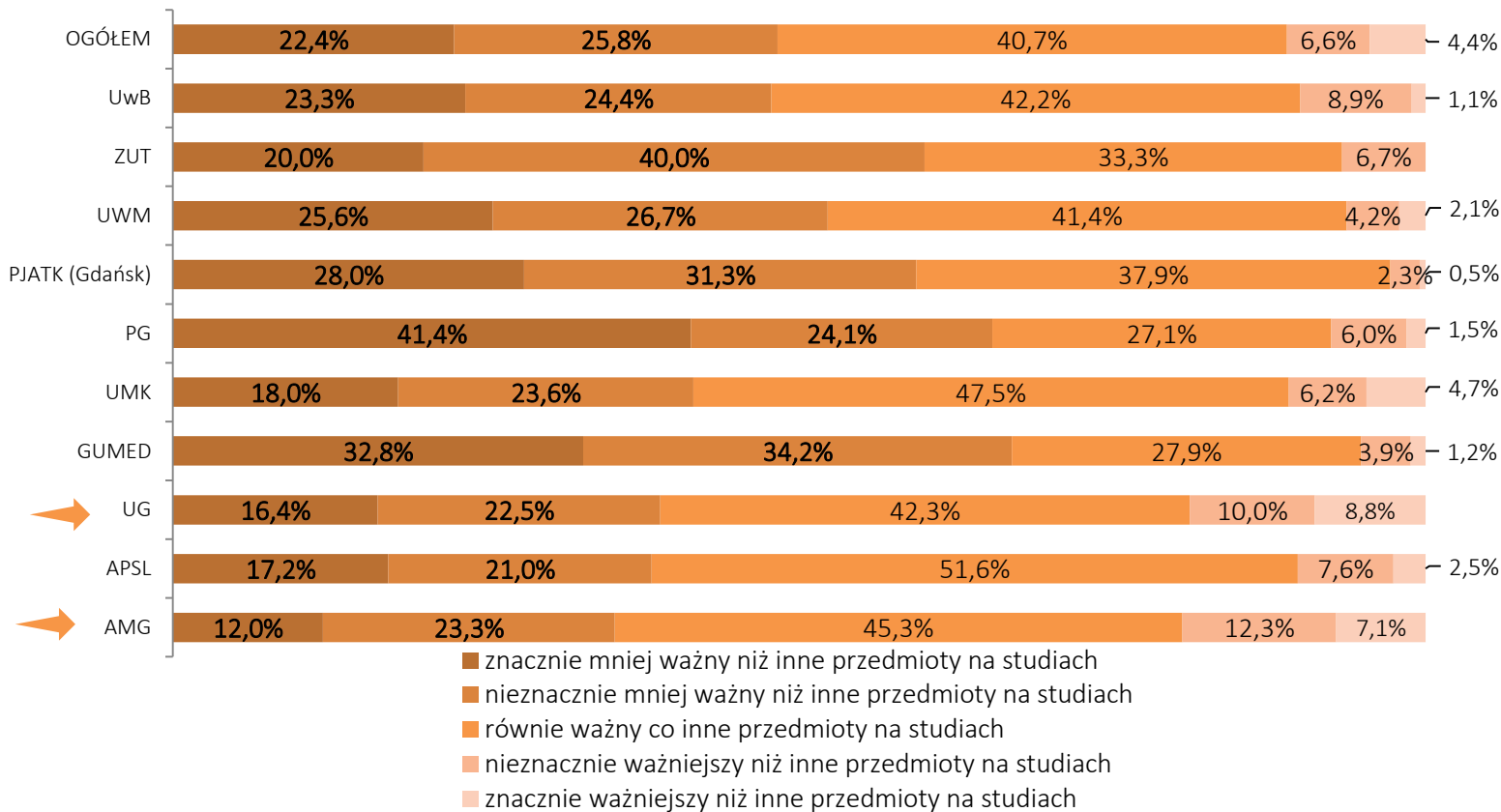
- znacznie mniej ważny niż inne przedmioty
- nieznacznie mniej ważny niż inne przedmioty
- równie ważny co inne przedmioty
- nieznacznie ważniejszy niż inne przedmioty
- znacznie ważniejszy niż inne przedmioty

Absolwenci [n=717]

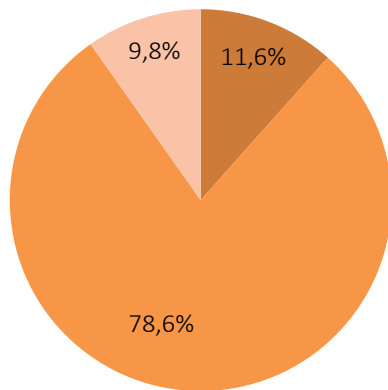
- znacznie mniej ważna niż inne przedmioty
- nieznacznie mniej ważna niż inne przedmioty
- równie ważna co inne przedmioty
- nieznacznie ważniejsza niż inne przedmioty
- znacznie ważniejsza niż inne przedmioty

Ważność lektoratów w porównaniu do innych przedmiotów na studiach

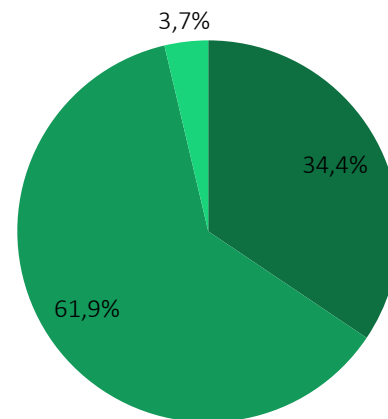
Lektorat z drugiego języka obcego na studiach

Studenci [n=7132]

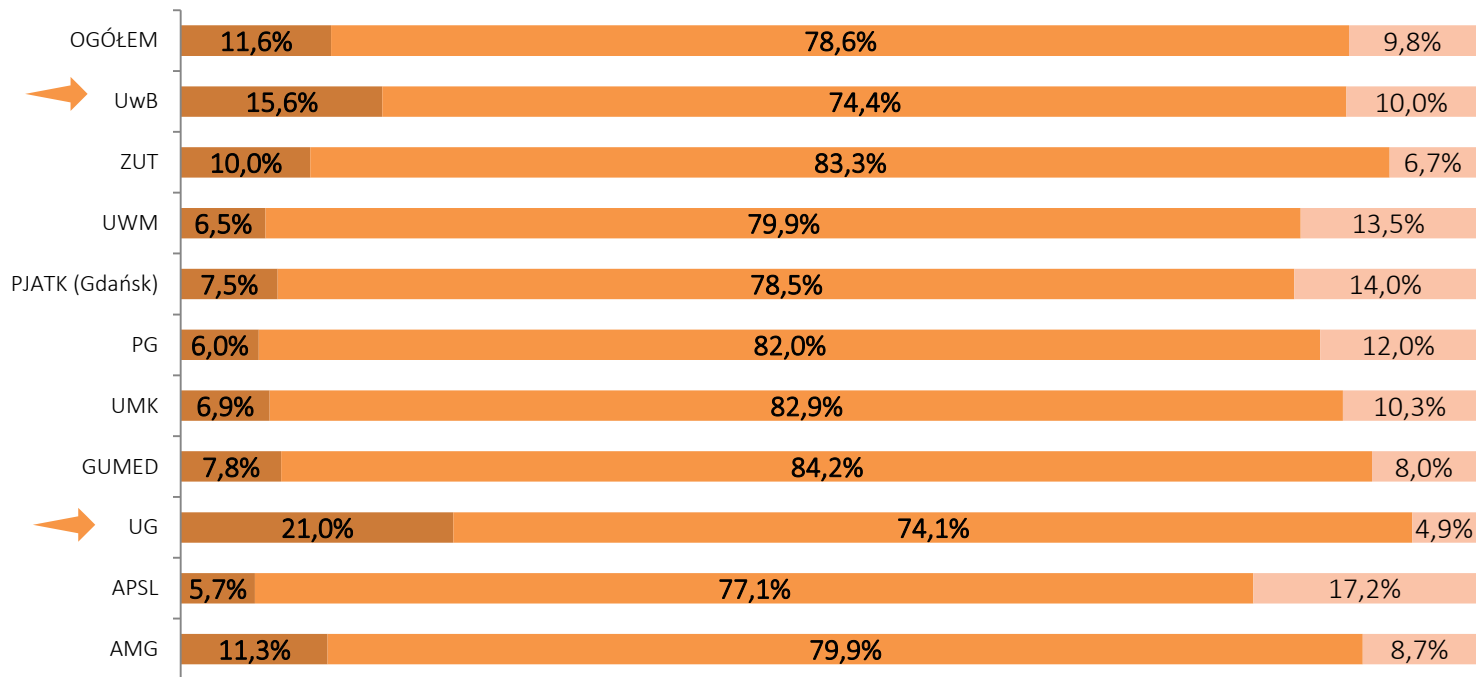
- powinien zostać dodany jako obowiązkowy
- mógłby zostać dodany jako fakultet dla chętnych
- w ogóle nie ma potrzeby dodawać go do listy przedmiotów

Absolwenci [n=717]

- powinien zostać dodany jako obowiązkowy
- mógłby zostać dodany jako fakultet dla chętnych
- w ogóle nie ma potrzeby dodawać go do listy przedmiotów

Lektorat z drugiego języka obcego na studiach

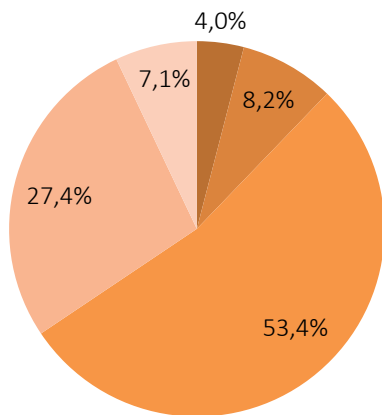
■ powinien zostać dodany jako obowiązkowy

■ mógłby zostać dodany jako fakultet dla chętnych

■ w ogóle nie ma potrzeby dodawać go do listy przedmiotów, chętni powinni realizować go we własnym zakresie

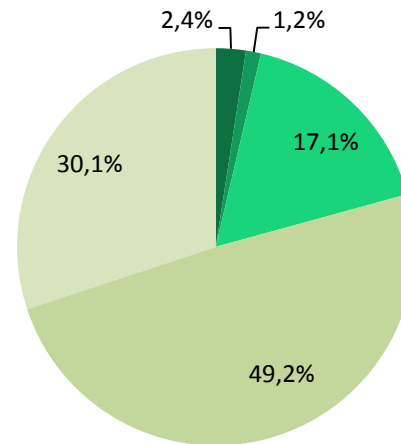
Liczba godzin lektoratów na studiach powinna być:

Studenci [n=7132]

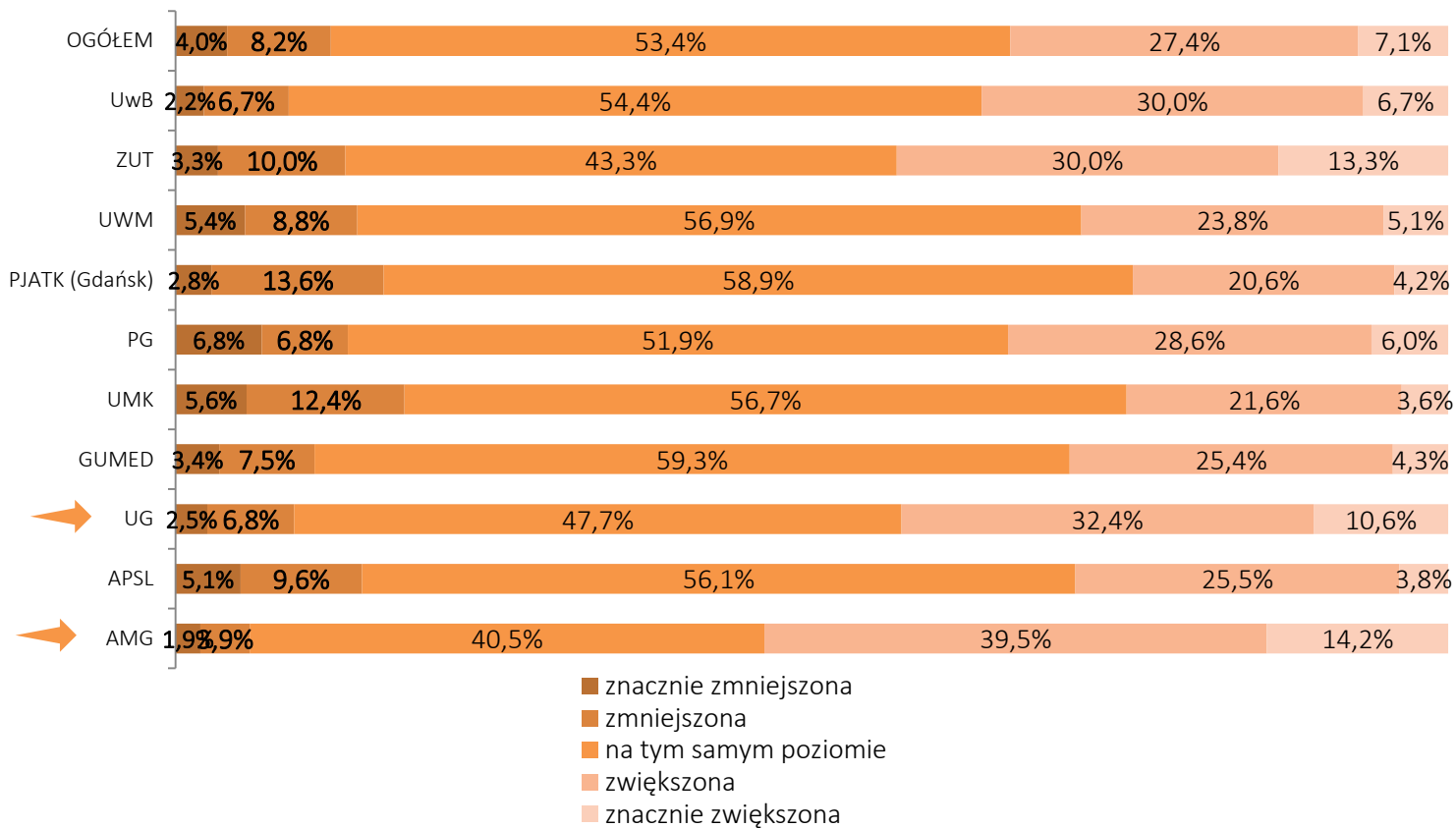
- znacznie zmniejszona
- zmniejszona
- na tym samym poziomie
- zwiększona
- znacznie zwiększona

Absolwenci [n=717]

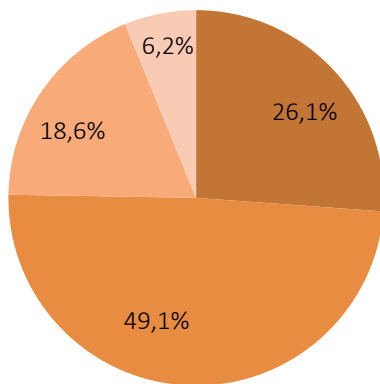
- znacznie zmniejszona
- zmniejszona
- na tym samym poziomie
- zwiększona
- znacznie zwiększona

Liczba godzin lektoratów na studiach powinna być:

Optymalna liczebność grup w procesie nauczania

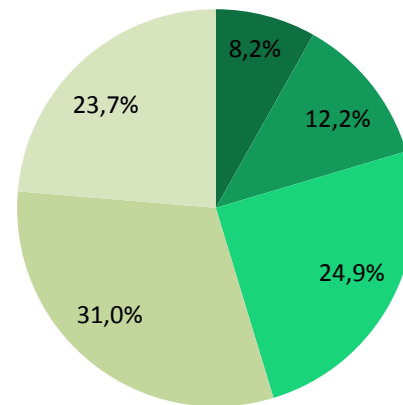
Studenci [n=7132]

- mniej niż 10 osób
- 10-15 osób
- 16-20 osób
- 21-25 osób

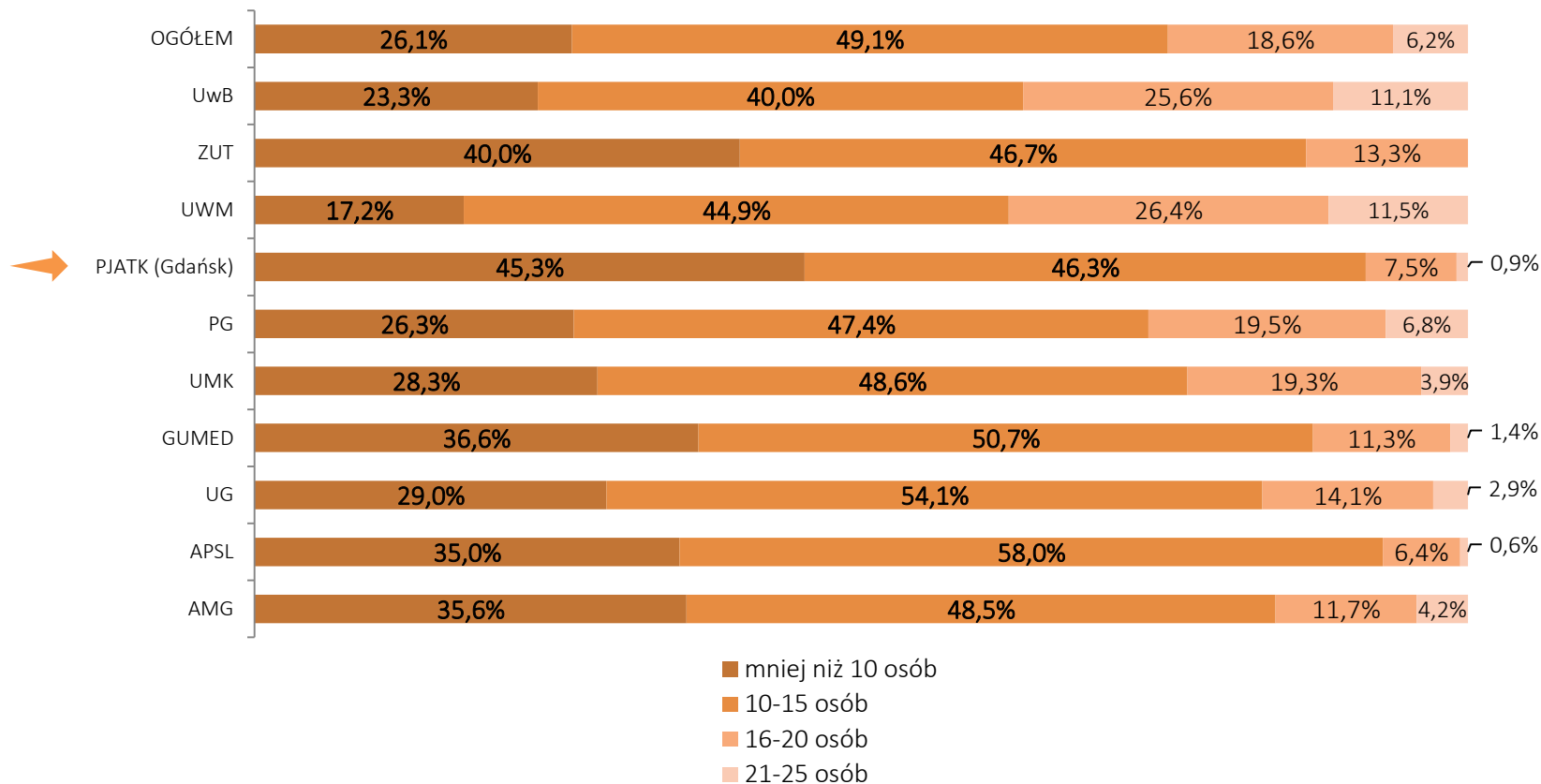
Ważność znajomości drugiego języka na rynku pracy

Absolwenci [n=717]

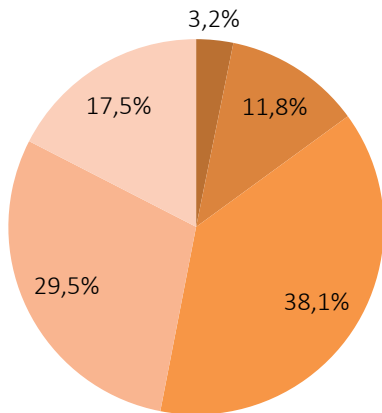
- 1 - mało ważna
- 2
- 3
- 4
- 5 - bardzo ważna

Optymalna liczebność grup w procesie nauczania

Zamiar kontynuacji nauki języka po studiach

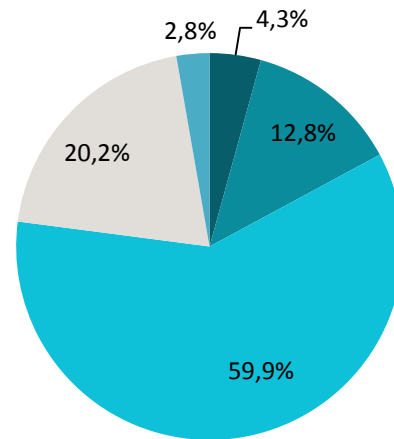
Studenci [n=7132]

- zdecydowanie nie
- nie
- nie jestem zdecydowany
- tak
- zdecydowanie tak

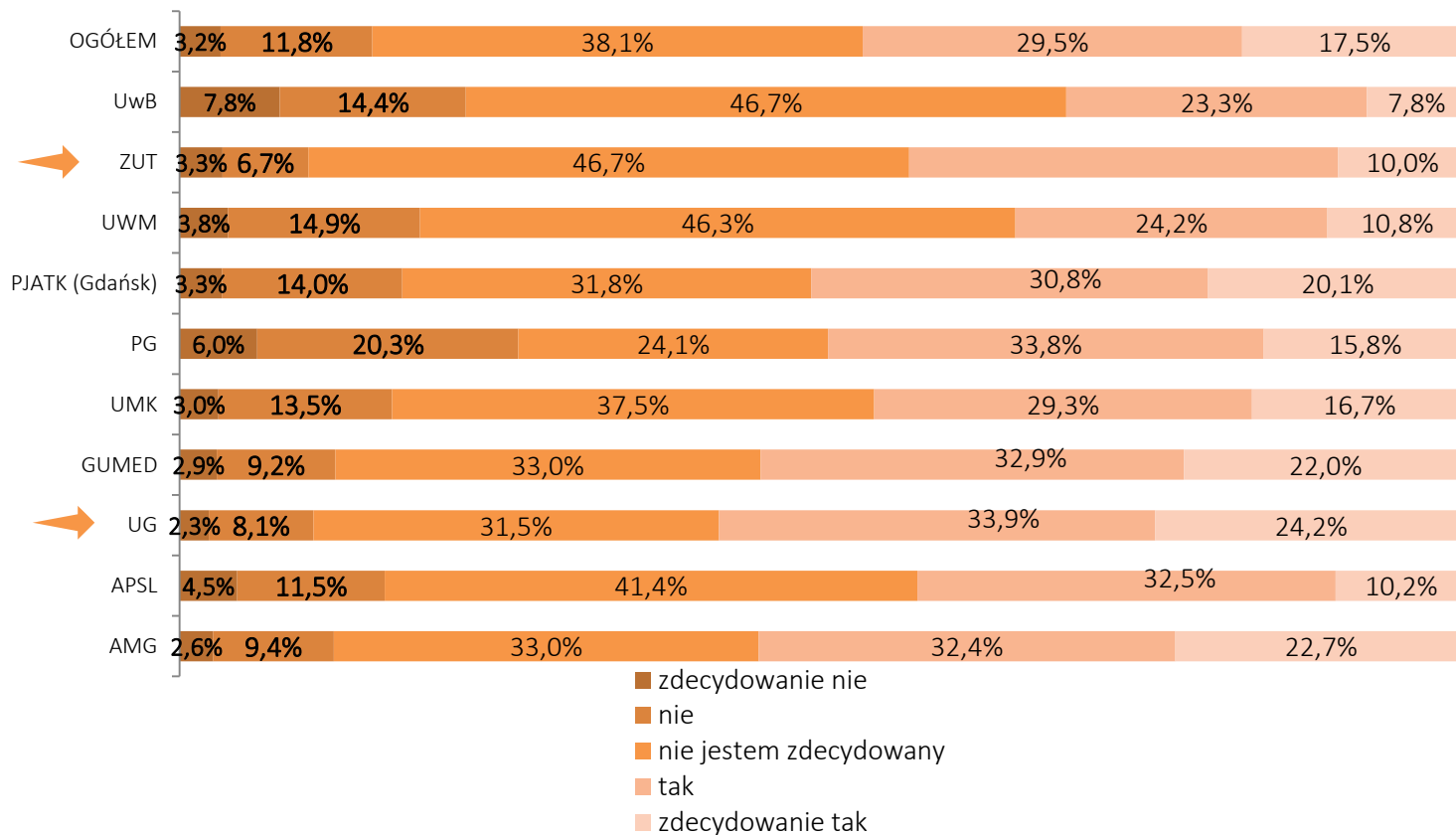
Przygotowanie absolwentów - kompetencje językowe

Pracodawcy [n=327]

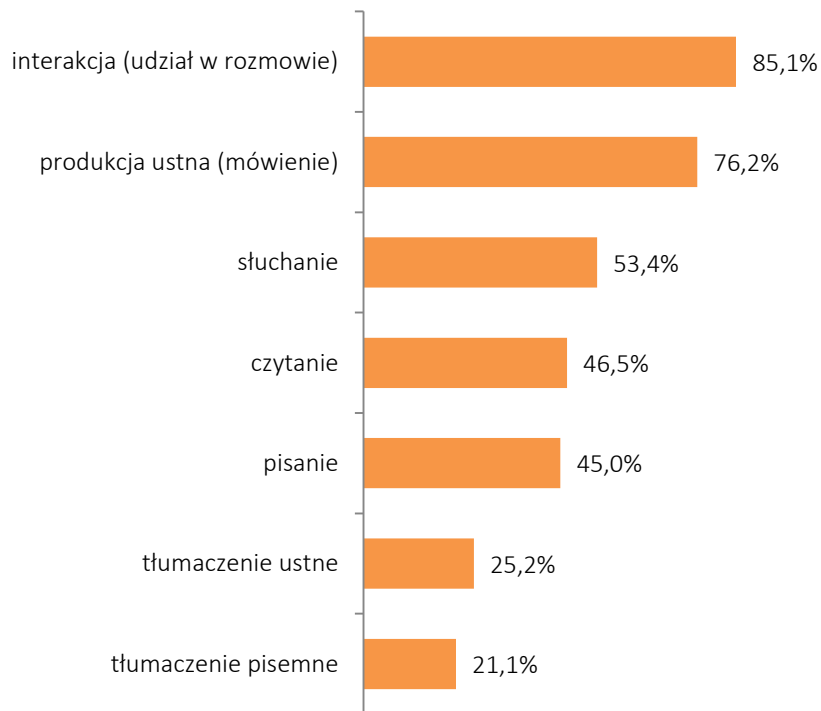
- 1 - ocena najniższa
- 2
- 3
- 4
- 5 - ocena najwyższa

Zamiar kontynuacji nauki języka po studiach

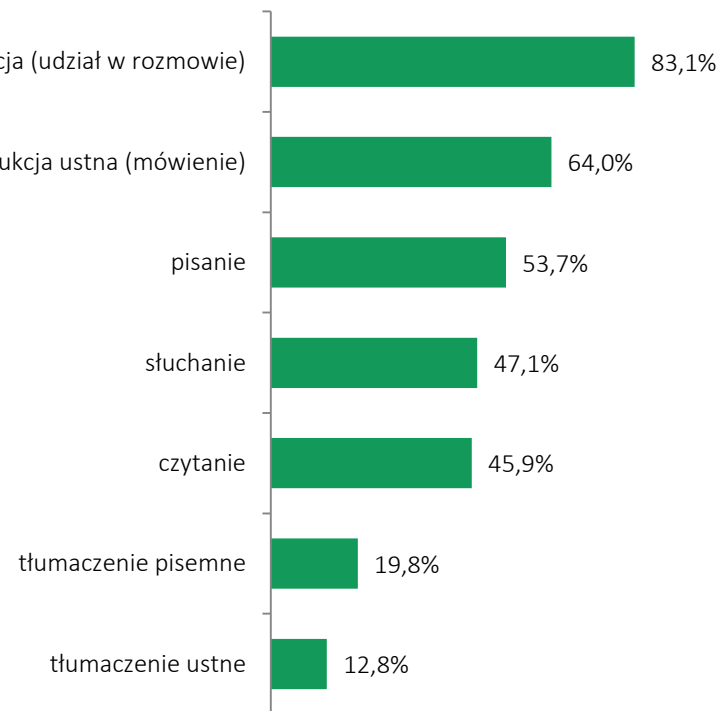

Najważniejsze umiejętności językowe w życiu zawodowym

Studenci [n=7132]

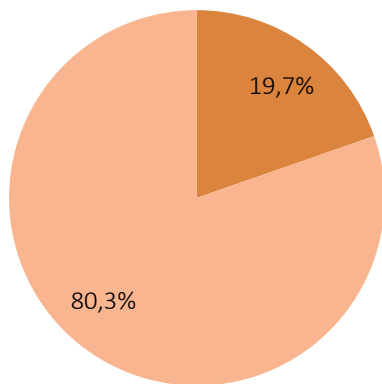

Absolwenci [n=717]

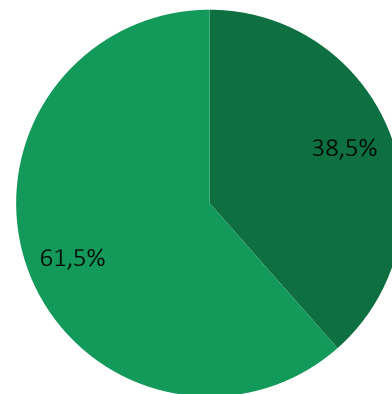
Posiadanie certyfikatu językowego

Studenci [n=7132]

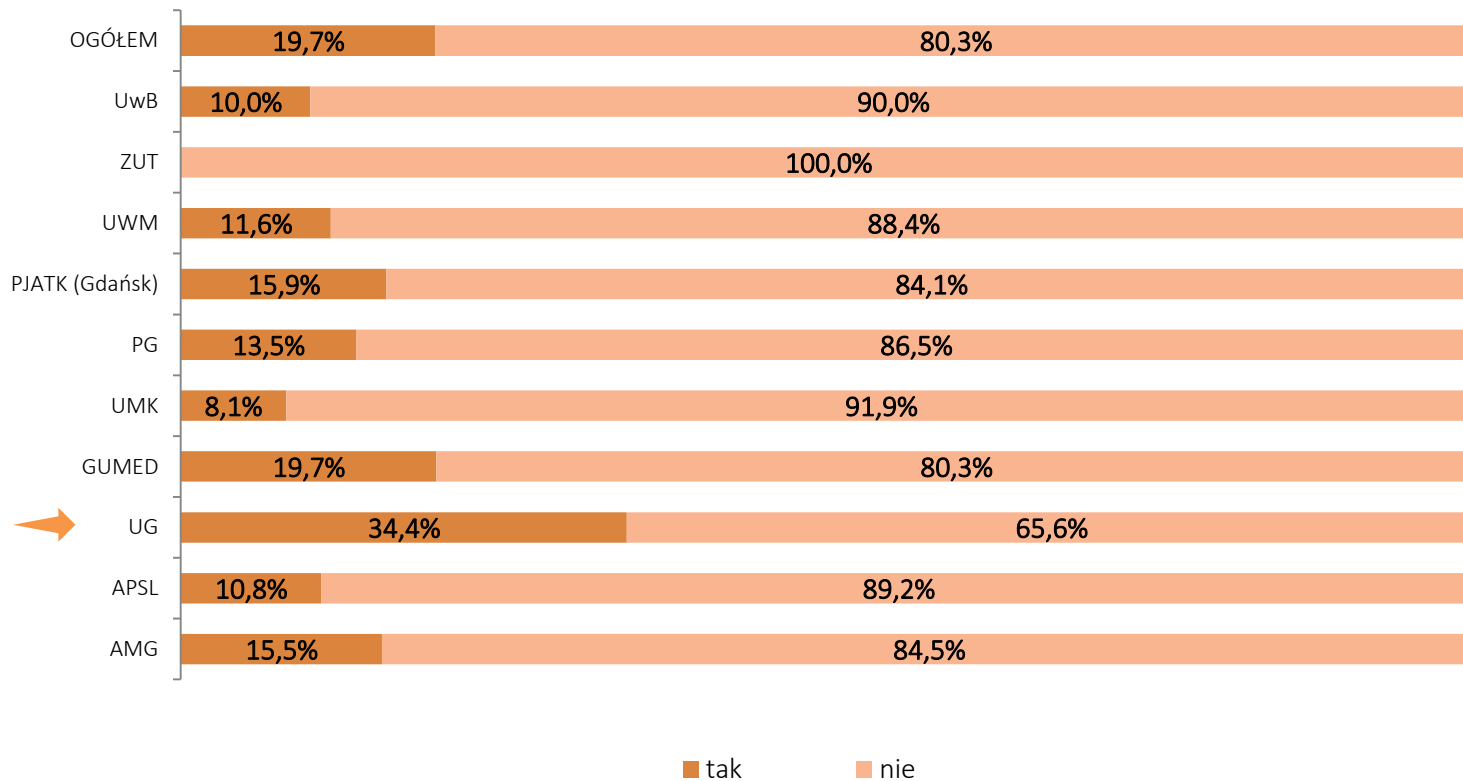
■ tak
■ nie

Absolwenci [n=717]

■ tak
■ nie

Posiadanie certyfikatu językowego

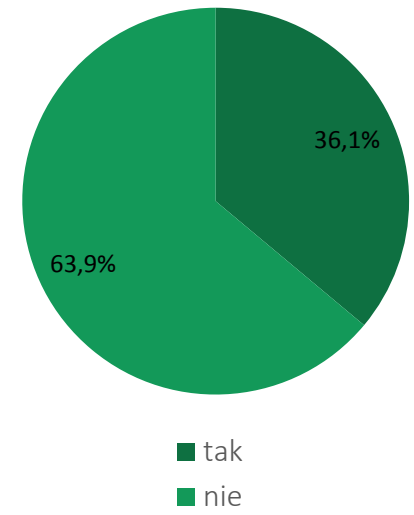
Posiadany certyfikat językowy

Studenci [n=7132]

- angielski: 88%
- niemiecki: 14%
- francuski: 5%
- hiszpański: 5%
- rosyjski: 4%
- włoski: 2%

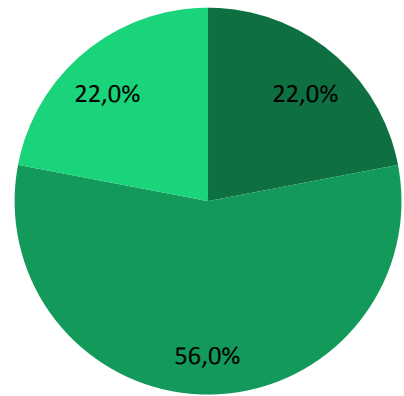
Znaczenie certyfikatu w procesie rekrutacji

Absolwenci [n=272]

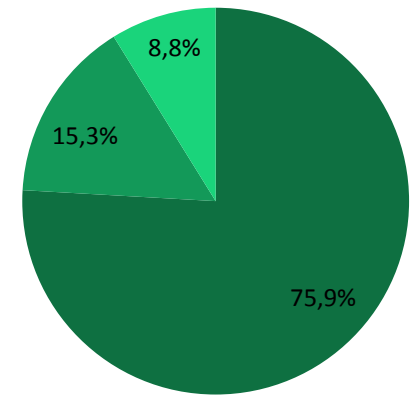
Niewystarczające kompetencje językowe w procesie rekrutacji

Absolwenci [n=717]

- tak
- nie
- trudno powiedzieć

Potrzeba podnoszenia kompetencji językowych po podjęciu pracy

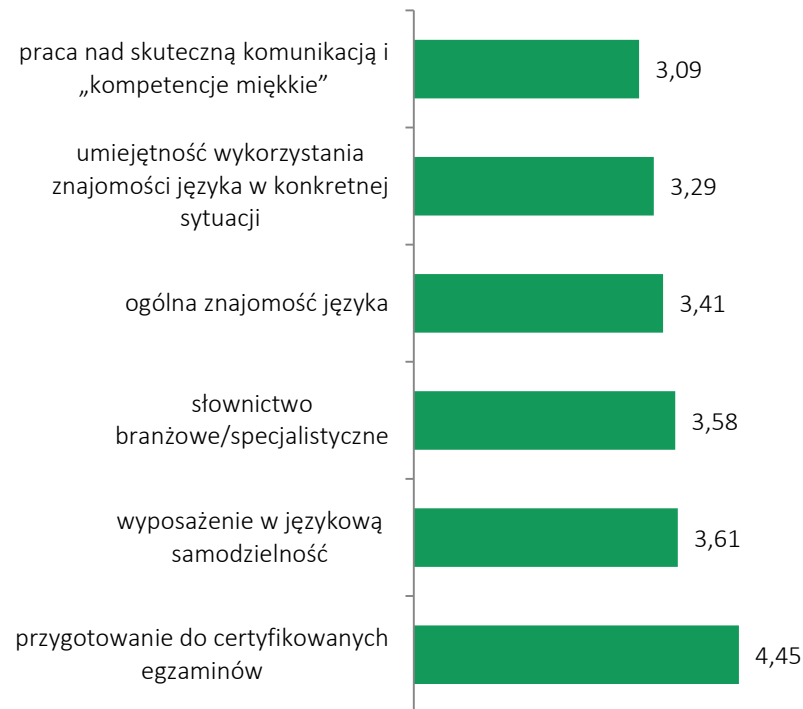
- tak
- nie
- trudno powiedzieć

Na co należy położyć nacisk przy nauczaniu języków obcych w ramach lektoratów akademickich

Studenci [n=7132]

Absolwenci [n=717]

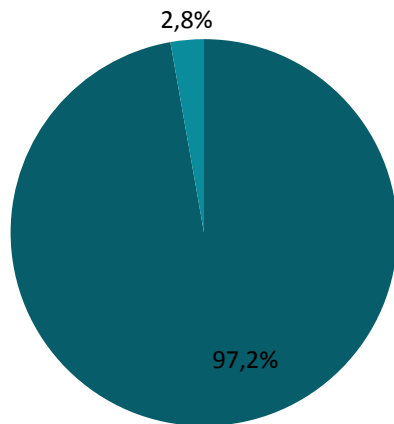

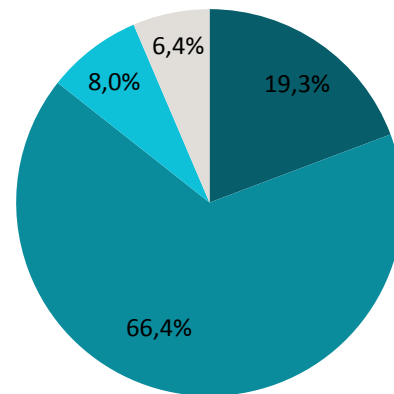
Kompetencje językowe w opinii badanych PRACODAWCY

Język, którego znajomość jest niezbędnym wymogiem dla pracowników z wykształceniem wyższym

Pracodawcy [n=327]

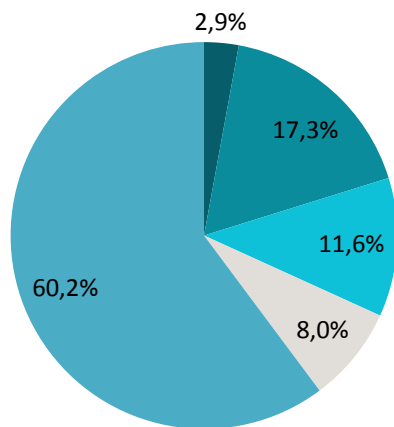
■ angielski
■ inny język

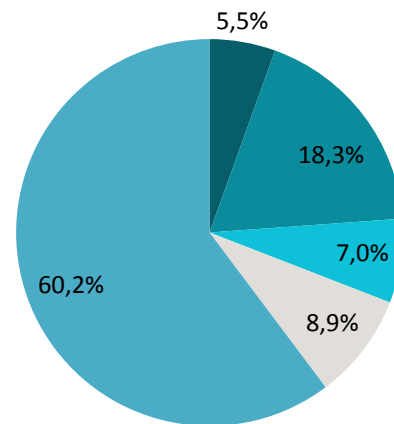
■ B1
■ B2
■ C1
■ C2

Drugi język, którego znajomość jest istotnym wymogiem dla pracowników z wykształceniem wyższym

Pracodawcy [n=327]

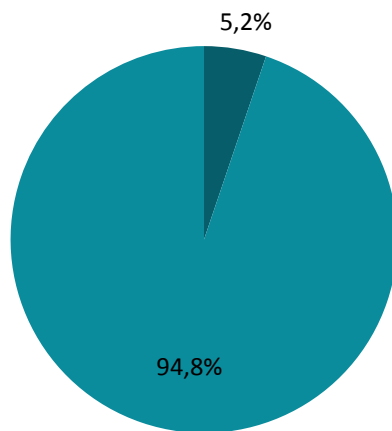
- angielski
- niemiecki
- rosyjski
- hiszpański
- nie wymagamy 2 języka

- A2
- B1
- B2
- C1
- nie wymagamy 2 języka

Wymaganie przez Pracodawców znajomości trzeciego języka obcego

Pracodawcy [n=327]

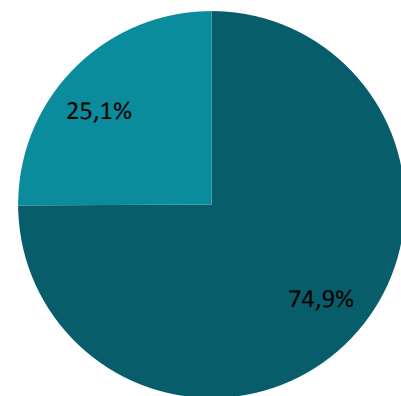
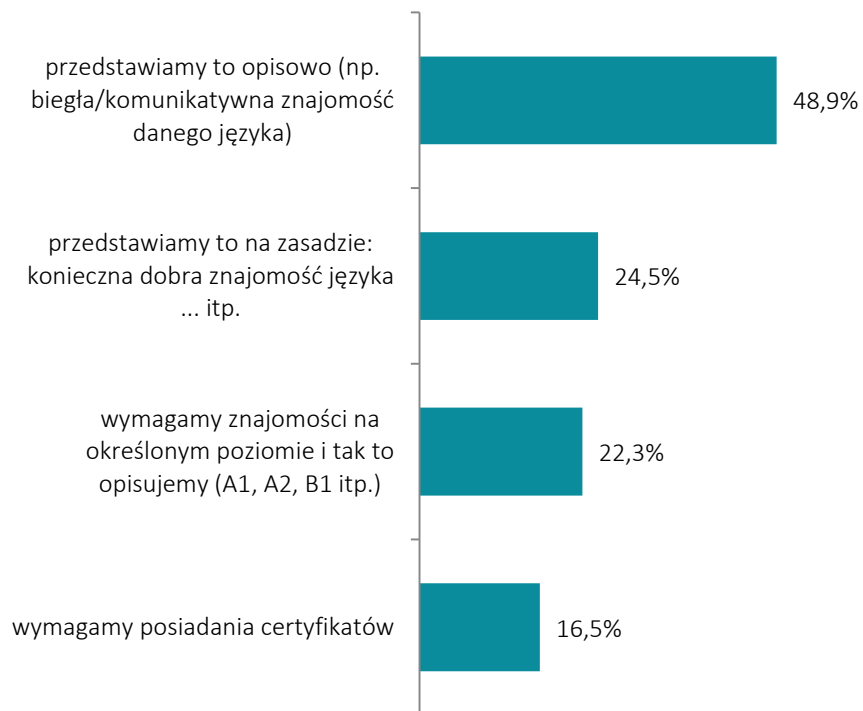
■ tak

■ nie

Tylko 5% pracodawców wymaga znajomości trzech języków obcych od swoich pracowników.

Sposób opisu wymagań w zakresie języka obcego w procesie rekrutacji

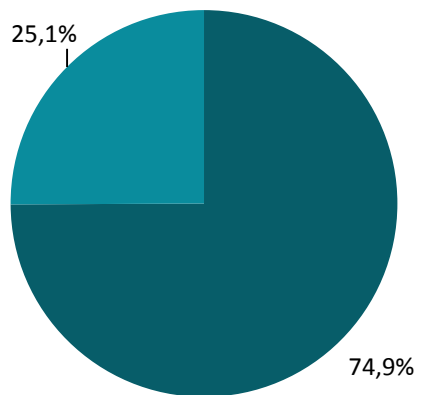
Pracodawcy [n=327]

■ weryfikujemy znajomość
■ nie weryfikujemy znajomości

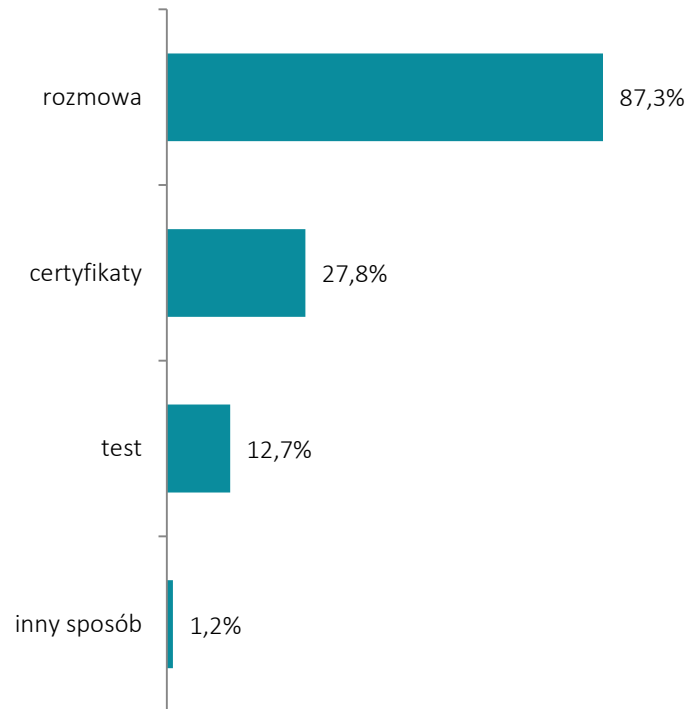
Weryfikacja znajomości języków obcych u pracowników w procesie rekrutacji

Pracodawcy [n=327]

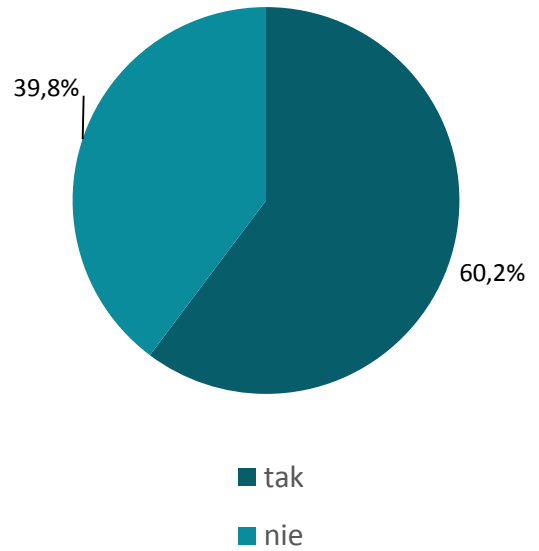
- weryfikujemy znajomość
- nie weryfikujemy znajomości

Sposób weryfikacji [n=245]

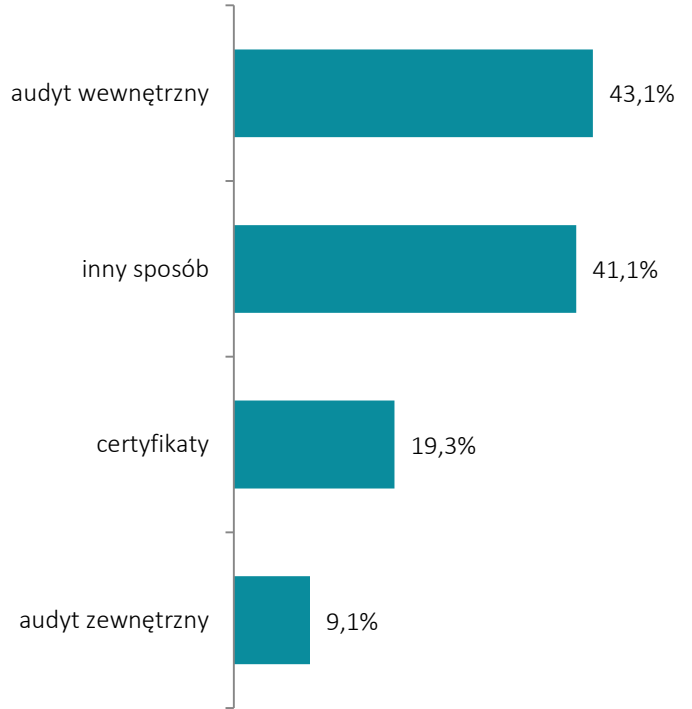

Weryfikacja znajomości języków obcych u pracowników (poza procesem rekrutacji)

Pracodawcy [n=327]

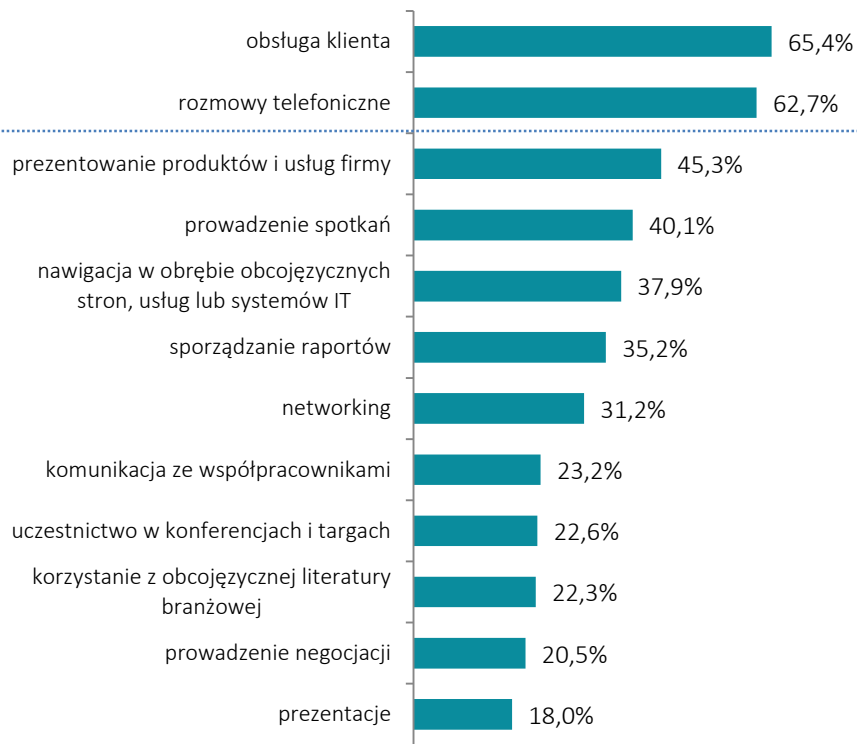

Sposób weryfikacji [n=197]

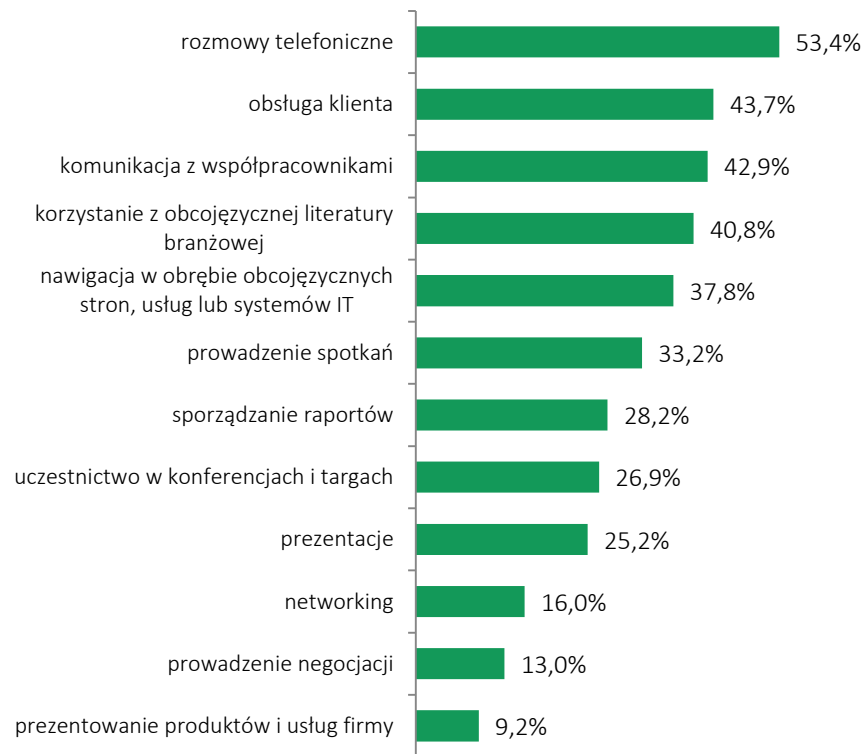

Najważniejsze umiejętności językowe

Pracodawcy [n=327]

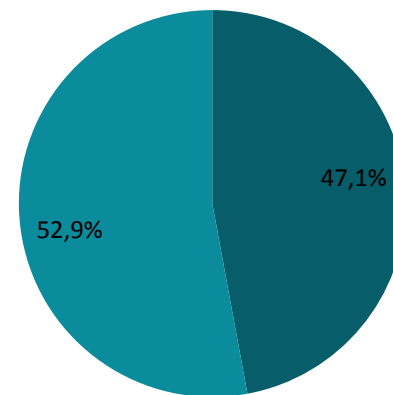

Absolwenci [n=717]

**Czy niespełnienie wymagań
odnośnie stopnia
znajomości języka obcego
było powodem odrzucenia
kandydata z wykształceniem
wyższym w procesie
rekrutacyjnym, pomimo
jego wysokich kwalifikacji
w innych obszarach?**

Pracodawcy [n=327]

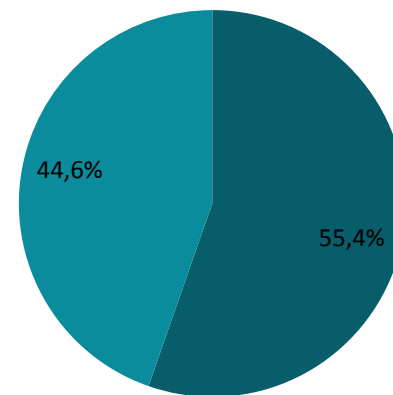

■ tak

■ nie

**Czy byliby Państwo
skłonni nawiązać
współpracę z uczelnią
wyższą w ramach
tworzenia programu
lektoratów akademickich,
które korespondowałyby z
wymaganiami jakie stawiają
Państwo swoim przyszłym
pracownikom?**

Pracodawcy [n=327]

■ tak

■ nie